

Kringelfjords-Nytt

Nyheter och information
för dej som bor i
Kringelfjorden
— eller gästar

**SÄRNA-IDRE
GRÖVELSJÖN**

34:e årgången 1986 – 2020

Utkommer 2 gånger om året • Vinter & Sommarnummer

Foto: Jan-Ivar Rustad

FJÄLLENS BÄSTA PADELUPPLEVELSE

IDRE PADELCENTER

MATCHi

3 DUBBELBANOR 2 SINGELBANOR 7,3METER TAKHÖJD PADEL BUTIK

ÖPPETTIDER: Alla dagar 06–24 • ADRESS: Ljunghemsvägen 13 • 2 km öster om Idre by vid Jones Elservice

Äntligen har padel kommit till Idre!

Padel är en av världens snabbast växande sporter och kan ses som en blandning mellan squash och tennis

— lätt att lära sig, bra motion och fungerar för alla åldrar —

All information om oss hittar du på hemsidan: idrepadelcenter.se BOKNING & ABONNEMANG Enskilda och företag via appen MATCHI • Ladda ner på hemsidan

JONES - BYGDENS ELPROFFS

ELINSTALLATIONER: Vi är Er lokala elinstallatör som utför alla slags elinstallationer vid om- och tillbyggnader, installationer, reparationer, service m.m.

ELBUTIK: Småel för hemmet/stugan, radio/tv, vitvaror, armaturer, datorutrustning, alla sorters batterier, återförsäljare Swedol m.m

RADIO/TV: Försäljning, montering och service av: Paraboler, TV, DVD, Video m.m.

DATORTILLBEHÖR / UTRUSTNING: Både för fast och trådlöst

VITVAROR: Spisar, köksfläktar, kylskåp, tvättmaskiner m.m.

Beställningsvaror tar vi hem på 4-5 dagar

FÖRVARINGSPLATSER:

Sommar som vinter för husvagn, bil, skoter m.m.

Jones gör det lätt!

Miljövänlig, kostnadseffektivt

Jones - aldrig längre bort än din telefon

Från våren 2020 är vi exklusivt återförsäljare för Sverigepumpen i Särna-Idre och Sälen
— förutom Mitsubishi Electric värmepumpar —
— Kontakta oss för bästa pris —

Butiken är öppen:

Mån-fre 08.00 - 17.00
Lunch 12.00 - 13.00
Telefon: 0253-203 32

Slut på pilkastning, fiskrensning och fiskrökning nere vid boden... Nu åker vår gamla snöskoter ut!

- I december kanske man inte sträcker ut sig på skoterdynan i solskenet, - men tiden går fort och snart är vi där igen. Den ljusnade framtid är vår! - Eller hur?

Text & foto:
H. Forsslund

Ett underligt år har det varit... Livet är inte så långt som man trodde när man var barn. När sommarlovet började kunde jag inte ens tänka så långt som till den dag lovet skulle ta slut. Det varade en evighet!

Men nu är man en mogen man, på gränsen till övermogen. Nyss kysste jag den sista vitsippan vid bodväggen hemma i Tyresö adjö, - och nu har redan björklöven fallit som guldpenningar i solskenet.

Nu var det kanske inte för att sommaren hade så bråttom, som gjorde året 2020 så underligt. Naturligtvis är det Corona-pandemin som ställt till det för oss alla, på ett eller annat sätt.

Eva och jag hörde inte talas om covid-19 för än första veckan i januari. Vi hade som vanligt varit på vandringssemester två veckor på Madeira och tänkte avsluta med en vecka i Lissabon med omnejd.

På Madeira sas det inte ett ord om någon pandemi. När vi kom till Lissabon förvånades vi av att det jättelika torget som brukar upplåtas till festligheter, stånd och uppträdande för att fira det kinesiska nyåret nu var tomt! Hela det jättelika torget var helt tomt, det enda som fanns var uppritade rutor på torget i olika färger där stånden etc. skulle stått? De kineser man mötte liksom tryckte

efter husväggarna och såg skamsna och skygga ut. När vi kom tillbaka till hotellet och tittade på svenska nyheter på datorn fick vi veta om Covid-19 pandemin som startat i Kina. Förutom kinesernas lite underliga beteende så pågick livet som vanligt på restauranger, kaféer och butiker.

Hemma i Sverige var det andra toner...

När vi kom hem till gamla Svedala var det helt annat. På mycket kort tid kom det restriktioner som begränsade livsrummet.

Vi bestämmer oss att fly Stockholm och åka upp till stugan i Kringelfjorden och njuta av skidåkning istället. Efter fyra dagar manade lokalradion att vi "turister" skulle packa oss hem till våra hemorter för att inte belasta region Dalarnas sjukvård. Då var vi alltså inte välkommen till vår egen ägandes stuga längre! Klart att vi förstod hur allt hängde ihop, så det var bara att packa och sätta sig i bilen och åka hem till Tyresö igen. Trist, men så var det!

Måndagen den 13 juni var en dag av glädje...

Då upphörde reserestriktionerna och då var vi åter i Kringelfjorden och det mesta kändes som vanligt, det var egentligen bara när man var på Ica och handlade som man tänkte till och höll extra avstånd, men det funkade det med. Ja, men det märktes att vi inte var inte direkt ensamma som åkt upp till Kringelfjorden.

Jag tror det var folk i nästan alla stugor! Mycket liv, rörelse och glada skratt som de många nya barnfamiljerna bidrog till.

Med tanke på att Kringelfjordens Fritidsområde fyller 40 år nu 2020 så är det ganska naturligt att det blir generationsskiften i stugorna.

Kejsarens nya badbyxor...

Pandemin kan även faktiskt orsaka ett gott skratt.

Låter kanske konstigt, men jag måste berätta en lite annorlunda händelse i simhallen i Tyresö där vi har vårt fasta boende.

Vi har en fin ny stor simhall med ett jättefint gym ovanpå. Eva och jag och "Gubbängel" som består av 55-80 åringar brukar vara på gymmet ca 3 ggr i veckan. Som stretchning så brukar vi avsluta med tvåhundrafemtio meter i stora bassängen.

Hela den fina traditionen tog coronan tyvärr död på.

Nu i september bestämde Eva och jag att vi i alla fall skulle ta upp simningen.

När vi en dag efter simningen sitter och fikar i kafeterian som har glasväggar ut mot bassänger och äventyrssbadet som man måste passera på vägen ut från omklädningsrum till stora bassängen.

Då händer det...

- en av gubbarna som brukade träna på gymmet, en taxichaufför har även han tydligen förträngt coronarådslan och tänkt börja simma.

Det kan vara stressande om det är trångt i duschutrymmet, och kanske oron för uteblivna körningar gjorde sitt till, för vår vän från gymmet passerar oss på andra sidan glasväggen precis som gud skapade honom.

Han vinkar igenkännande till oss (med handen), går ut i simhallen och börjar gå ner för stegen till avdelningen för motionssimning där några damer gjorde sina rundor. Eva och jag stirrar fascinerat på dramat och väntar spänt på hur det skall sluta.

Vi ser att två av damerna som simmar under samspråk plötsligt tystnar och sakta simmar vidare.

Fort. på sidan 4

Vi hoppas på ett gott snödjup även i vinter.

Vill du läsa tidningen digitalt eller dela den med vänner och bekanta?
Då kan du gå in och länka eller hämta tidningen på hemsidan som pdf.

www.kringelfjordens-stugby.se
Välj Kringelfjordsnytt i menyraden.

En trevlig vintersäsong önskar:

Hans Forsslund och
- Kringelfjordens Skid- & Friluftsförening

KRINGELFJORDS-NYTT

Ges ut av:
Kringelfjordens Skid- & Friluftsförening

Ansvarig utgivare: Hans Forsslund
Slaggvägen 15
135 55 Tyresö.
Telefon: 070-683 78 44
hans.skidofriluft@kringelfjordens-stugby.se
www.kringelfjordens-stugby.se

OMSLAGSBILD:

Spårarbete
Foto: Jan-Ivar Rustad

Forts. Kejsarens nya badbyxor...

Kanske inbillade vi oss, men kunde man inte se ett leende på deras läppar när taxichauffören klättrar ner för stegen.

När vattnet når en viss punkt på kroppen så rycker han till, tittar ner, ser på oss med ett chockat ansiktsuttryck och klättrar snabbt upp igen och försvinner mot duschutrymmet, (nu utan att vinka). Ja, det var ju klart en helt mänsklig händelse som kanske skulle kunna drabba fler av oss coronastressade och virriga medmänniskor i denna underliga tid.

Personligen har jag i alla fall tänkt byta ut badbyxorna mot skidbyxor emellanåt.

Så jag hoppas att vi kommer få en härlig vinter och att det blir fullt häruppe i stugorna nu när vi ställer in utlandsresor och satsar på "staycation" och "hemester".

Som det ser ut nu så blir det kanske extra slitigt med skidspårningen för Göran Edlund då vår norske spårexpert, Jan-Ivar Rustad från Lillehammer, han kanske inte får passera gränsen utan att sitta fjorton dagar i karantän när han återvänder till Norge. Vi får hoppas att gränsen öppnas till december och Jan-Ivar kan komma över till sin stuga som vad jag vet han inte kunnat besöka sedan i vårvintras.

Så go vänner, passa på att njuta av skid- och skoteråkning, vänner, familj, natur och glöm inte att pengar är bra att ha, — men kanske inte är det allra viktigaste i livet!

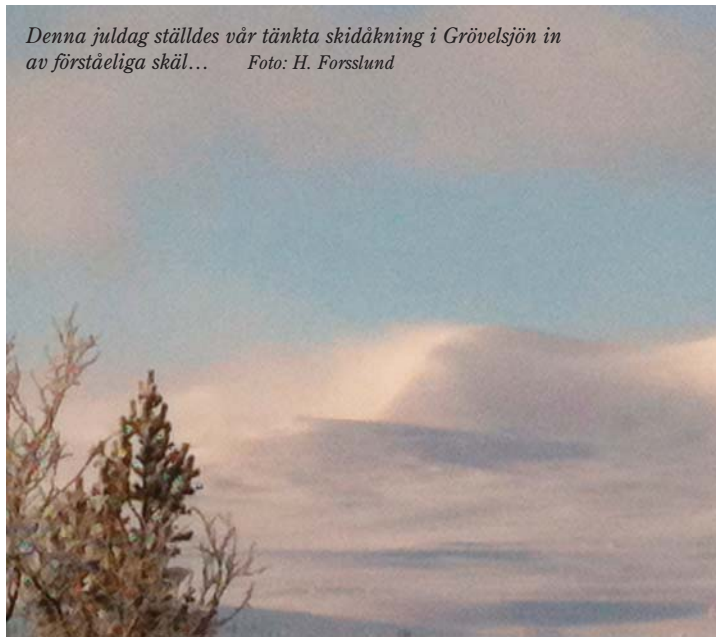
En riktigt härlig vinter med extra friska lag,

- önskar jag och Kringelfjordens Skid- & Friluftsförening er alla.

Hans

Denna juldag ställdes vår tänkta skidåkning i Grövelsjön in av förstäneliga skäl... Foto: H. Forsslund

Jag brukar alltid försöka få med en dikt i tidningen som fångar upp en stämning eller speciell känsla

I förra vinternumret av tidningen hade jag med en väldigt fin dikt som heter "Vintersång" av vår egen skald här i Kringelfjorden, Kjell Dahlin.

Dikten nedan har fått vara med i Kringelfjords-Nytt två gånger tidigare, men jag tycker att det passar så bra att ta med igen, denna lite känslomässiga tid, en tid då en del av oss kanske har det lite tufft. Dessa rader som jag tror är det vackraste som skrivits till minne av denna byggd, en byggd som i en inte för så otroligt länge sedan erövrades av nybyggare. Män och kvinnor som slet för att få lite mark att hålla någon ko, häst och kanske någon get.

Slå myrhö, samla ris för att djuren skulle överleva vintern. Sätta potatis i stenig mark. Ett arbete som inte ens vartannat år gav skörd.

- en bygd, ett landskap jag älskar...

Tv. Stugor i Fjätvallen / Ödemarksvägen. Th. Klutsjövålen / Ödemarksvägen
Nedan Valdalsbygget / Grövelsjön

Foto: H. Forsslund

Fjällvindens förord Eller... Ödemarksbygden väntar vinter

av Tomas Ljung - ur "Ödebygdsminnen"

Genom fjällvildmarken drar en vind. En alldeles vanlig senhöstvind, bitande kall och med en doft av ovillkorlig vinter. Den har fötts på de kala hedlandena i norr, vuxit sig starkare i det frusna sjölandet och har stängt sig stursk mot de kullriga höjderna i söder.

Nu har den tryckt sig upp mot passen och tumlat ästad genom trånga dalfören för att till slut ohejdat bryta fram över de kala höjdryggarna. Där ett nytt land breder ut sig nedom fjällets fötter.

Från högländan i norr och nordväst kommer vinter vinden till bygden denna november-eftermiddag. Den sveper ned genom ravinerna river loss de sista löven i den översta björkskogen och far tjutande genom blockbranternas hålor.

Ned för slutningarna och ut över det flacka myrlandet virvlar fjällvinden, föser den första höstsnön framför sig över tysta tjärnar och jagar vidare bort genom de glesa moarna.

Lo och mård trycker i sina gömslen i den suckande och knakande gammelskogen.

Ett ensamt hickande skrott dör bort i den skymmande dagen. Sedan hörs åter bara vinden i riset, i videsnåren, i rotvältor och torrskator.

Ned genom den breda dalen drar fjällvädret. Hoar i de gamla knipholkarna vid stranden, risslar vasst i den oslagna starren, knirkar till i bådhusets skeva dörr och frasar mot det grå timret i härbrets nordvägg.

Och där är stugan. Torrsnö prasslar mot de svarta rutorna och ett tomt eko klagar till i skorstenspipan. Gräsruddarna på tunet darrar till sedan länge döda och alabastervita. Redan när de första stjärnorna tänds har fjällvinden dragit förbi och vidare. Den har lämnat efter sig ett tunt lager av snöpuder på förstutrappen och ett övertygande löfte om mer.

Och miltals omkring, bland moar och kölar har den letat sig in under grundstenar och gamla timmersylar, klämt sig genom rester av sommarlagårdar och vinterstall, blåst rakt genom glesa tak och vinda väggar, snott fram över tomma brunnar och mossiga grunder.

Den har yrt förbi ensliga lador och flottarkojor och vitmenat fåbodvallar, slättermyrar och fångstplatser. Och den har bringat sitt bud till båtlanningar och kätatomter.

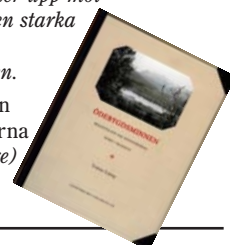
Men ingenstans i denna bistra novemberkväll tänds något ljus i fönstret. Inga rökar stiger ur spispiporna, inga kor tuggar i de varma bäsen och inga hundar skäller mot den svarta skogen och håller den stora tystnaden borta.

Inte en enda människa stampar av sig snön eller slamrar med hinkar i skumrasket. Ingen hugger ved ingen haspar dassdörren eller ropar in katten.

I hela den milsvida fjällbygden står inte en enda människa denna kväll och ser upp mot Karlavagnen och drar in den starka doften av vinter i näsan. För detta är ödemarksbygden.

Ur boken Ödebygdsminnen - berättelsen om människorna Nord i Marken (Särna/Idre)

av Tomas Ljung

Text & foto: H Forsslund

Fjällskogen i våra hjärtan...

SKOGEN

- är lite av ett tema i detta nummer

Vi som vistas häruppe i Norra Dalarna har fått vänja oss vid att skogslandskapet är föränderligt, - även om vi fortfarande kan stå och blicka ut över synbarligt orörd skog på många ställen.

En härlig känsla av frihet och rymd som ger en lite lyckokänsla för stunden. Men faktum är att det är ont om gammelskogar, för att inte tala om urskogar. Men som tur är finns fortfarande möjlighet att få uppleva lite av våra förfäders skogar.

Ja, vi kan glädjas åt de många naturreservat vi har här uppe i vårt område. Inom Älvdalens kommun finns faktiskt fler än 75 naturreservat, naturreservat och nationalparker. Dessutom skogsytur som skogsbolagen frivilligt avsatt av kultur och miljöskäl.

Härliga septemberveckor i Kringelfjorden.

Jag och min Eva var uppe till årsrmöteshelgen och skulle bara vara uppe en vecka, men det var så fantastiskt väder så det blev drygt två. (Så kan man göra om man är en glad pensionär).

Vi plockade lingon, krattade löv, tog upp båten, plockade undan cyklar och annat som hört sommaren till. Sedan plockades fram spark snöskyfflar och annat som hör vintern till.

Tiden går så fort!

Sångsvanarna hade återvänt till fjorden från sina sommarvisten och trumpeta- de att nu är sommaren slut. Förra gången man stod med räfsan i hand så låg också sångsvanarna utanför stugbyviken, men då tutade de i vårlig glädje.

Förresten, vem döpte våra vildmarkssvanar till "sångsvanar"? Inte sjunger dom i alla fall, mera ett lite omusikaliskt trumpetande. Det finns ju trumpetstvamp i vår natur så varför döptes inte dessa vackra men tutande fåglar till trumpetssvanar?

Trumpetssvanarna hade återkommit till fjorden, denna gång med kurs söderut. Foto: H. Forsslund

Avsnyning av vad Sveaskog haft för sig efter skidspåren.

Vi har ju vetat sedan ett par år att skogsbolagen skall ta ut skog i vår närhet. Klart att det inte är något som hamnar överst på önskelistan hos oss.

En bra dialog med skogsbolagen - bättre än lönlösa protester.

Skid- & Friluftsföreningen har alltid haft ett gott samarbete med skogsbolagen. Den mesta kontakten har skötts av Göran Edlund.

Vi har fått dra våra skidspår och markbereda i stort sett som vi önskat. Skogsbolagen har visat stor förståelse för att vi känner skogen runt Kringelfjorden "lite som vår" och låtit oss röja för breda skidspår, lägga ut spänger och sätta upp vindskydd etc.

Skogen i en del av vårt ströv- och skidområde har Sveaskog varit och gallrat, samt tagit ut en del skog.

När du ger dig ut i skidspåren runt Kringelfjorden nu i vinter så kommer du se att landskapet har förändrats en del sedan du var uppe sist.

Kanske vackrare skidspår, men inte lika vackert för vandraren...

När det gäller vintertid och snön ligger djup så tror jag att många kommer att tycka att landskapet efter skidspåren bara blivit vackrare.

När det är barmark så upplever i alla fall jag att det ser är lite tristare ut.

Mycket ris på sina ställen.

Men mycket ris låg dock i högar så det kanske kommer bort, och då blir det naturligtvis betydligt trevligare.

Skid- och Friluftsföreningen har som jag nämnde tidigare haft en bra dialog med Sveaskog.

Man skulle försöka ta största möjliga hänsyn till våra rekreatiomsområden där möjlighet fanns.

Visst har en del av de omgivningarna som vi vant oss vid och känt som "våra" förändrats lite.

Vi tycker dock att vi fått ganska bra gehör för våra önskemål

Vi kommer säkert att ta till oss den förändrade naturen ganska snart precis som vi gjorde uppe vid Blankvattentjärn, och där hade man tagit mångdubbelt med skog. Även om förändringar är känsligare för en del av oss än andra så kan jag bara säga;

- Det här blir nog bra trots allt!

Forts. sid 6.

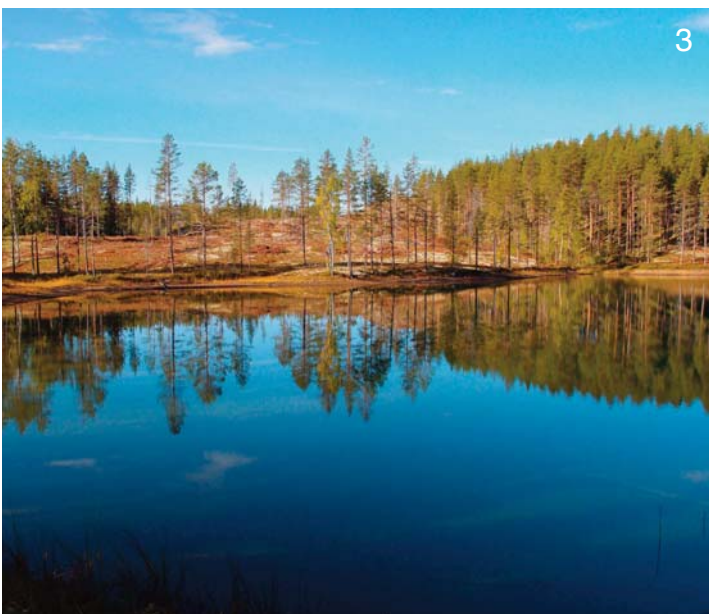
Men på det stora hela så har avverkning och gallring efter våra leder skett på ett bra sätt.

Inga stora hyggen utan man tagit remsor. Sparat den mesta skogen runt Rödingtjärn t.ex. Sedan har man gallrat en ungskog för bättre tillväxt. För den intresserade visar jag några bilder om hur det såg ut under årsmöteshelgen i september.

Bildcollage där man kan se att Sveaskog trots allt farit rätt varligt fram i våra "strövområden"

Jag har tagit lite bilder, markerat på kartan tv. Platsen som bilden tagits ifrån och markerat med en pil vilken riktning jag fotograferat i. Visst det ser inte riktigt ut som vi är vana vid. Men om man tänker på det enorma för att inte säga fruktansvärda kallygget man gjort ovanför Särnaheden, så kan man nog säga att här har man bara "naggat" lite i kanterna. Avverkningen var sedan länge planerad och vi har försökt få Sveaskog att lyssnat på våra önskemål att gå så försiktigt fram som möjligt inom vårt strövområde.

En kort rapport från milspårspatrullen

Direkt efter att man lämnar 5-kilometern vid första tjärnen (Rödingtjärn) så är det lite glest med träd, men för övrigt har man tagit ned väldigt sparsamt. Efter att man gått över vägen där milspåret går vintertid så är det bara röjt och gallrat vilket ju är bara bra för vårt milspår.

Vår rapport blir att Vi tycker att allt ser mycket bra ut!

Hälsningar

Janne Hellström och skogsmullarna

Naturkraft - Naturrikedom

Vår natur är en omistlig gåva som har många fiender som stormar, skogsbränder och hårt skogsbruk. Så har det varit i årmiljoner, ja inte skogsbruket förstås som tog ordenlig fart först på 1870-talet här uppe.

Text och foto: Hans Forsslund

Skogen har används ganska fritt till husbyggen och vedbrand i århundranden, framför allt i landets norra och västliga delar, men 1542 händer något:

Gustav Wasa påbjuder 1542 att: "sådana ägor som obbyggda ligga, hörer Gud, oss och Sveriges krona till och ingen annan"! 1543 kom ett nytt dekret, "den menige allmogen i Dalarne" uppmanas av Gustav Vasa att: "beflitas om den onyttiga skogens undanröjande genom bruk av svedjor, med vilka följde mycket gott!".

Begränsningar i nyttjandet av skogen

Den första skogskommissionen tillsätts 1674 och en förordning tillkommer som inskränker rätten att avverka annat än för husbehov. "Lagtillsynen" tycks brutal. När Överhovjägsmästaren Hans Reuterkrantz skall "afstraffa" en bonde på Öland som olovligen huggit ved i skogen, sätter denne sig till motvärn.

Överhovjägsmästaren hugger ner honom och några dagar senare avlider bonden. Reuterkrantz tycks ha kompenserat bondens familj, ty året efter är han åter i tjänst!

Nybyggare i fjällödebygden får egen mark.

För att få folk att flytta ut i ödemarken och bruka den fick man fritt den mark man kunde uppvisa som "brukad mark". Det vill säga att man byggde ett hus med kunglig majts tillåtelse och när man sedan kunde visa upp att man brukade en viss mängd mark så anmälde man detta, sedan kom en uppsyningsman och mätte upp den brukade marken. Efter detta fick man sig tilldelad skogsareal efter storleken på uppvisad brukad mark.

Ju mer brukad mark desto mer skog fick man.

Jag reserverar mig för att detta inte är ordagrant efter lagtexten men i stort var det nog så det gick till har jag läst någonstans.

Den värdelösa skogen...

Skogen ansågs av nybyggarna som värdelös utom som bränsle och till husbyggnad. Svåra sociala missförhållanden hade uppstått mot slutet av 1800-talet och då passade skogsbolagen på att köpa "värdelös" skog till underpris av fattiga bönder, som sedan tvingades gå som skogsarbetare på sina tidigare ägda gårdar.

Ibland köptes skogsfastigheten på begränsad tid, t.ex. 50 år. Skogsbonden fick då ta ut virke och vedbrand för eget bruk ur skogen. Efter de femtio åren vräktes många skogsbönder då bostads husen med uthus som oftast räknades in i fastigheten.

En del skogsbönder kunde få bo kvar mot hyra och då fick man inte röra växande träd i skogen. Döda träd och kvistar kunde man få ta som ved. Det hände att den tidigare ägaren som olovligen tagit skog som byggnadsmaterial blev inställd till fingret för stöld.

Ofta kom skogsbolagens uppköpare vintertid i slädar och i bland bjöd flitigt på brännvin

Uppköparen bjöd frikostigt på brännvin innan affärerna gjordes upp. Skogsbonden som bara såg sin skog som byggnadsmaterial och vedbrand för husbehov förstod oftast inte skogen värde som sågat virke.

Den enes bröd den andres...

Såverksägarna köpte upp mycket skog på 1800-talet och gjorde sig enorma förmögenheter.

I början av 1900-talet hade nästan hälften av skogsböndernas mark köpts upp.

För de skogsbönder som sålt för en billig penning blev livet något lite bättre några år, men en mycket dålig affär på sikt då många gick miste om möjlighet att ta ut byggnadstimmer och vedbrand utan att betala för den.

Alla bönder sålde naturligtvis inte till skogsbolagen.

Det var många som inte sålde bl.a. i Särna och Idre socknar. Något som deras barn och barnbarn troligen fått stor glädje av.

Småskaligt skogsbruk oftast det bästa för miljön och turismen

Även vi turister i fjällskogs landskap har glädje av de små privata skogsägarna. Dessa är oftast familjeföretag i ordets rätta bemärkelse.

Dagens skogsbonde ser oftast skogen som en ekonomisk försäkring, sin egen lilla bank där man kan göra mindre uttag vid behov.

Man har oftast större känsla för sin skog som kanske gått i arv i generationer. Ett arv som många gånger förvaltas med kärlek.

Bolagsförbundslagen

Riksdagen hade länge haft ögonen på skogsbolagens stora inköp av enskild skogsegendom, odlad jord och odlingsbar mark.

Riksdagen antog 1906 en lag vars syfte var att begränsa de stora skogsbolagens uppköp av enskild skogsegendom i skogslänen, dit även Dalarna räknades. Detta för att behålla de självägande skogsbönderna.

Lagen utsträcktes 1925 till att omfatta hela riket. Lagen slopades och införlivades delvis i jordförvärvslagen 1965.

Lagen upphörde att gälla 1965.

Forts. Sid 10

SKOGSHUGGARE troligen i början av 1900-talet i skogarna kring Mörkret.

Bild: Lasse Olssons arkiv

RENOVERING NYBYGGGNATION OMBYGGGNATION TILLBYGGGNATION MATTLÄGGARE

Vi hjälper dig!

NYHET!
Nu utför vi även
sprutisolering!

Fredrik & Morgan
Bygg AB

SÄRNA - IDRE

**Kontakta oss
för en offert!**

073-984 84 01 • 073-500 70 89 • fmbyggab.se

Forts. Skogen...

Ur Linnés Dalaresa

Tre mil från Åsen hittade man några hus, som kallades Blästorna och där man tillverkade järn.

Vid Karlboeggar, såg man älven igen och följde den till Särna.

Skogseld hade på stora områden fördärvat skogen mellan Åsarna och Särna, på ett par ställen såg de fortfarande röken, medan på andra ställen hade örterna redan börjat växa.

Han såg på kullfallna träd att skogselden härjat flera gånger under långa tider. Strax före Särna reste man genom en trång skog, där marken var snövit av mossor men ovanför mörk av en svart, skägglik mossa som hängde över nederdelen av träden. –Det fanns många ruttnande träd som fallit och hängde hotande. (gammelskog!) Nära Särna hittade man en "makalös stor, hög, tjock gran, vars make är rar att igenfinna".

Skog som undkommit eldens härjningar borde komma till nytta...

Den stora skogen är mycket fördärvad av eldens härjningar, fast man utnyttjar den inte så som man borde enligt Linné, dessa härliga timmerstockar borde kunna utnyttjas till mastträd, skeppsvirke etc.

Man borde kunna utnyttja Dalälven för att föra timret ner till havet.
Konstaterade den framsynte Linné.

"Den stora skogen, fast så mycket fördärvad, gör publicum ingen nytta med sina härliga timmerstockar, mastträd och skeppsvirke, vore möjligt att få honom genom Dalälven ned till havet utanför stor depens, funnes här en lång tid tillräckligt virke".

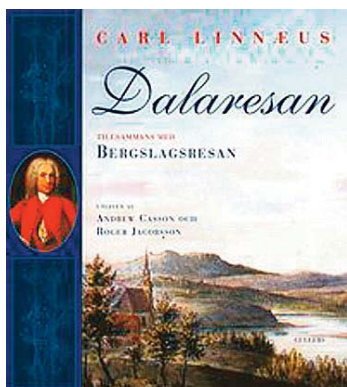

BILD: Bokomslag

Skogsbränder här uppe härjade svårt i gamla tider, men det händer även i nutid

Stora skogsbränder härjar även i nutid. Vi har ju den stora skogsbranden som startade på Älvdalens skjutfält i färskt minne.

Branden hotade ta sig upp mot vägen mellan Särna och Lillhärdal. Biten mellan Kryptjärn och Haftorsbygget stängdes av, och de som befanns sig i området ombads utrymma. Vägsträckan var även en viktig transportled för räddningsfordon ut i brandområdet.

Ibland skapar elden fantastiska konstverk där den drar fram
Foto: H. Forsslund

(Haftorsbygget ägs av min vän "Snickar-Anders" Jonasson som brukar snickra ihop "Kringelfjordsbänken").

Linné gick efter Kringelfjorden och Älvrosfjorden på vår sida

De följde Österdalälven på den södra sidan till Hede by. (Särnaheden), där "vi fick se det så namnkunniga fjället SKRÄLLSTÄDET, här Städdja kallat."

Därefter måste de åter över Dalälven på andra sidan. De vadade över där älven var bred, vid Älvros. Sen följde man den norra stranden och fick ta sig över Foskån ca 2,5 km uppströms där det fanns en bro.

Med vadet vid Älvros menas nog uppe vid ön där Brattströmmen delar sig och rinner ut i Älvrosfjorden.

Reds. anmärkning

Ett egenartat och snålt folk...

Det är inte bara smålänningar som fått epitetet snåla.

LINNÉ SKRIVER:

Man observerade gemene mans sällsamma humör i Särna socken. Alla är mycket saktmodiga och tjänstvilliga, men därjämte ganska snåla!

Vatten som intet smakar, smakar rätt...

Så Linné när han drack vatten ur de klara vattendragen här uppe.

Vatten som intet smakar, smakar rätt...

Foto: H. Forsslund

Flodpärlmusslor

– Ej lågt från Hede (Särnaheden) finns de rätta pärlsnäckorna (flodpärlmusslor). De såg skalen efter dem som någon rovfågel eller fiskgjuse tagit upp. Men folket här hade inte kunskap om hur man fiskade dessa.

**På åttiotalet när vi kom upp till Kringelfjorden fanns fortfarande flodpärlmusslor i älven. Jag plockade ett flertal i det vi kallar Storströmmen. D.v.s. sundet på Vilholmens (Playa Kringlès) östra sida. Men den stora utbyggnaden bl.a. på Idre Fjäll har vattenkvaliteten försämrats och musslorna är borta. * Hans*

Här slutar vi följa Linnés vandringar i Nora Dalarna.

Källor:

- Naturskyddsföreningen Dalarna
- Linnés Dalaresa, Votum & Gullers
- Naturskyddsföreningen Dalarna
- Sveriges Lantbruksuniversitet
- Skogsstyrelsen
- Skogsencyklopedin, utgiven av Sveriges Skogsvårdsförbund

Skogsbbruk och flottning

Sogsbruk och flottning

Flottningen i ordnad form inom Dalälvsområdet har traditioner ända sedan 1600 - talet. Det enda som behövdes var att utveckla och effektivisera flottningstekniken. Utan älvarna skulle skogarna varit värdelösa.

Flottningen öppnade ödemarken.

Landskapet skulle komma att förändras på ett genomgripande sätt.

Timmerkörning vid Älvros omkring 1910. Bilden är troligen tagen precis där nuvarande vägen upp mot Fjätervålen går. Huset på bilden finns kvar men ombyggt och är inbäddad i skog.

Foto: Ester Bergsten

Vattendragen rensades och räddades, kistor, dammar och rännor byggdes, länsar och ledbommar lades ut.

Sjöar dämades upp, älvar och åar rensades från sten, strandbrinkar förstärktes och flottningsbroar byggdes.

Flottningen skulle dessutom förändra livet för tusentals människor, nya arbetstillfällen och inkomstmöjligheter tillkom och bygden växte. Levnadsstandarden kom att öka för många människor.

Skogsbruket kom inte igång här uppe i Norra Dalarna i stor skala för än Dalälven blev helt flottningsbar från Dalarna ner till havet 1870.

Att få ner timret till sågverken var främst ett transportproblem, men lösningen låg nära till hands med våra många mindre vattendrag som anslöt till Dalälven, sedan var det raka vägen ner till havet och sågverken.

Nu behövdes timmerhuggare, flottare, ja vattenrallare av alla de slag.

Arbetsstillfällena var många och levnadsstandarden kom att öka för de flesta och även de små utbyarna växte.

Flest invånare hade Särna år 1949 då cirka 2 700 personer var folkbokförda här, ändå var inte alla så kallade "Bolackare" (tillfälliga arbetare) medtagna. Utan överdrift fanns under vinterhalvåret minst 3 000 personer i Särna.

Inte för inte var det lönsamt att hålla elva caféer och andra matställen igång i Särna och på Särnaheden samtidigt.

Forts. sid. 12

Välkommen till Norra Dalarnas ledande fastighetsmäklare.

– Största utbudet av fjällstugor, villor, bostadsrätter och tomter.

Vill du veta vad din bostad är värd idag?

- Prata med oss för en kostnadsfri värdering. Vi finns alltid nära till hands.

Fastighetsbyrån Idre 0253-201 80 • idre@fastighetsbyran.se

fastighetsbyran.se/idre

Följ oss gärna!
Fastighetsbyranmoraidre

Fastighetsbyrån

Forts. Skogsbruk och flottning...

Om brötarna inte nåddes från land fick ett par man ge sig ut med forsbåten. Medan den ene höll båten så försökte den andre finna "låset" i bröten. Brötar av det här slaget uppstod ofta i flottlederna.

Foto: Börje Oljelund

Att beskriva flottarnas allmänna livsvillkor sammanfaller till stor del med skogsarbetarnas då nästan alla flottare också var skogsarbetare vintertid.

Men även om visa grundförutsättningar för arbetet och levnadsförhållandena var gemensamma, var det också mycket som skilde: det hårda slitet vid flottningen var inte likt det hårda slitet i vid skogshuggningen.

Tillvaron om våren vid flottarkojorna var inte detsamma som livet i skogshuggarkojorna om vintern. Skillnaderna hängde mycket samman med den korta säsongen och den starka rörlighet som präglade arbetsvillkoren. Men viktigaste var kanske ändå årstiden. Även om jobbet var hårt, även om arbetaren sagt sig att han inte skulle fortsätta flotta, var det svårt att hålla sig undan när

Virkesgång i Kringelfjorden sedd från Hedesundsbron 1951

Foto: Dalarnas Flottleds Förvaltning

ljuset kom åter och smältvattnet började porla. Flottningssäsongen blev för många förknippad med en härlig stämning och förväntan och kanske till och med lite fest.

Flottningen pågick väl hundra år häruppe i större skala, även om det flottades tidigare. Carl von Linné skrev t.ex. redan under sin Dalaresa 1734 om flottningen längre ner efter Dalälven.

Trängsletbröten 1920 Foto: Olov Waltin

Tja, grabbar, vilken pinne skall vi börja med...?

Lena's
KÖK & BAR, SÄRNA

Mat
lagad med
kärlek

DAGENS LUNCH

Mån-fre 11-14.30

Svensk husmanskost & stor salladsbuffe i
mysig herrgårdsmiljö med fantastiskt utsikt!À LA CARTE, PIZZA &
FULLSTÄNDIGA RÄTTIGHETER!

Fredagar & Lördagar 11-22

Middagar, Konferenser, Släktträffar,
Matlådor, Smörgåstårter, Catering mm.

Boka hos oss!

Vi erbjuder även transport till och från restaurangen.

Välkomna önskar
Lena med personal!
Tel. 070-333 53 59

Särna Camping
sarnacamping.se

Förutom att man fick rensa bort sten och förstärka älv- och åsidorna fick man bygga s.k. "skibord" för att få timret att flyta över en del smala forsar.

Bilderna ovan är ur Lasse Olssons arkiv

Ibland räckte det inte att man byggt styrkanter i älvar och forsar. Då fick man ge sig ut på det "hala". Som här vid Fjätfallen (Särna). Det var inte så många av flottarna som var simkunniga. Så det var riskfyllt jobb och klämskador var inte ovanliga och drunkningsolyckor hände.

Timmergång under Hedsundsbron vid Kringelfjorden. Vi får vara tacksamma att den bron inte är kvar med tanke på trafiken upp till Idre Fjäll och Fjätervälen. Lägga märke till den gamla öppningsbara flottbron som ligger nedanför. Den bro som finns idag är minst bro nummer fyra.

Även om flottning pågick i Österdalälven redan när Linne färdades i Dalarna 1734, hade inte flottningen hunnit så högt upp som till trakterna runt Särna och Idre.

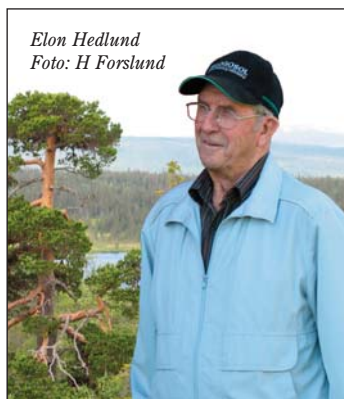
Det förstår man när man läser Linnés anteckningar från dalaressan om framkomsten till Särna, som vi berättat om tidigare.

I början så var det mest så kallad dimensionshuggning här uppe dvs. man tog bara de största träden. Man kan nog säga att flottningen här uppe inte tog riktig fart för än på mitten av 1850-talet i samband med den ökade exporten av sågade trävaror.

1899 lär det ha flottats 590 000 stockar ner från Särna Idre Socknar.

Ett rekord som inte slogs för än 1944. Och i början på 1900-talet kom pappers tillverkningen i gång på allvar.

Flottningen på Österdalälven nådde nog sin kulmen och på 50-talet och 1969 flöt de sista stockarna förbi Kringelfjorden mot kusten.

Elon Hedlund
Foto: H Forslund

MER FLOTTARMINNEN
Vill du läsa mer om den spännande flottartiden häruppe?
Det bjuds på både humor och dramatik, garanterat läsvärt.

Gå in på vår hemsida:
kringelfjordens-stugby.se
> Kringelfjordsnytt sommaren 2011

Där återger jag vad den då 93 årige Elon Hedlund berättade för mig om flottningens slit, glädjeämnen och ond bråd död.

En som mindes flottningstiden var Elon Hedlund från Särnaheden.

Jag har haft förmånen att otaliga gånger druckit kaffe i Elons trivsamma kök och fått lyssna på minnen från förr.

Under flera somrar tog jag med Elon till gamla platser han mindes men inte kunnat besöka på många år. De platser som gick att nå nära med bil eftersom Elon hade ett dåligt ben.

Elon avled 10 augusti efter en tids sjukdom. Han blev 96 år gammal, en aktningssvärd ålder.

Han var äldermannen i byn Särna/Särnaheden och många vände sig till honom för att höra historien om byn och människorna som hade bott där.

Elon var en skogens man

- och direkt efter skolgången började han att hugga timmer, därefter körde han timmer med häst och han var även med på flottningen, hela skogens kedja av olika arbeten. Elon var också intresserad av jakt och fiske.

När han var inkallad i det militära 1941-1944 blev han kommenderad till Lappland för att vakta gränsen under tyskarnas ockupation av Norge. Han kunde berätta mycket om det som hände där då normännen försökte fly över gränsen med tyskarna i hämlarna.

Elon var väldigt engagerad och delaktig i tillkomsten av ett skogsmuseum i Särna. Ett museum som sedermera blev kallat Lomkällan. Han hade stort naturligt intresse av att visa upp hur man arbetade i skogen och var guide på skogsmuseet i många år.

Han var politiskt intresserad, socialdemokrat, och satt med i byggnadsnämnden i flera år. Han var intresserad av längdskidåkning och var med på SM några gånger under 50-talet. Han åkte även Vasaloppet och Raiden.

På 70-talet ville han pröva på något annat än skogen och började som byggnadsarbetare i Göteborg och senare även i Stockholm. Efter en tid längtade han hem till Särnaheden och började på Besparings-skogen som planerare för skogsvägarna, en tjänst han hade fram till sin pensionering.

Elon tyckte mycket om att gå i skogen och var anlitad att märka upp gamla vägar som t ex postvägen mellan Särnaheden och Gördalen. Även gamla fäbodrar. Tyvärr fick han problem med utslitna höfter och gjorde ett flertal höftoperationer vilket så små-

ningom gjorde honom rörelsehindrad och han blev rullstolsbunden.

Elon åkte mycket bil runtom i bygden men när han inte kunde köra längre, vid 90 års ålder, fick han en el-rullstol som han använde mycket inom byn, men även utflykter till Lomkällan.

Elon var en utåtriktad person och gillade att träffa och "språka" med folk. Han var medlem i PRO och gillade att dansa innan han blev rörelsehindrad.

Det berättar Elons barn:
Mona, Gudrun och Per

Välkommen till Gulf Idre!

Kiosk
Fastfood
Minilivs
Hyrfilm
Biltillbehör
Drivmedel

Däckverkstad
Hyrsläp
Gasol
Bilbatterier

ÖPPET
Mån-fre 07-21
Lör-sön 08-21

Gulf Idre
0253-201 12
info@gulfidre.se

Europcar

Än bjuds skogar med stort skönhetsvärde i vårt område för den som äger ett par vandrarkängor

Textsamanställning & foto: H Forsslund

Vi som vistas häruppe i Norra Dalarna har fått vänja oss vid att skogslandskapet är föränderligt, även om vi fortfarande kan stå och blicka ut över synbarligt orörd skog på många ställen.

Att stå på en höjd och se ut över stora skogar och vackert blånande berg.

Visst ger det en härlig känsla av frihet och lycka av att få finnas till.

Men faktum är att det är ont om gammelskogar, för att inte tala om urskogar.

Men som tur är finns fortfarande möjlighet att få uppleva lite av våra förfäders skogar. Ja, vi kan glädjas åt de många naturreservat vi har här uppe i vårt område.

Inom Älvdalens kommun finns faktiskt fler än 75 kulturreservat, naturreservat och nationalparker. Dessutom skogsytor som skogsbolagen frivilligt avsatt av kultur och miljöskäl.

I vår familj är vi lite av trädkramare. Gammeltall vid Stenåssjön

Foto: H Forsslund

Vi som helst skulle se att vi hade en helt orörd skog, vi får försöka påverka staten och skogsbolagen att ta så mycket hänsyn det går för att bevara viktiga miljö- och naturvärden både oss nu levande och eftervärlden. Hur det nu skall gå till?

Det är väl våra ungdomar som vi får lita till som vanligt... Tänk på Greta!

Ojämn vågskål...

Vår önskan om en bevarad skog väger kanske inte så tungt när skogsbruket och dess förädlade produkter är en av landets viktigaste exportvaror. Enligt Skogsindustriernas statistik var det totala exportvärdet från skogsnäringen cirka 150 miljarder kronor år 2019.

Vi upplever ibland att skogsbruket går lite hårt fram, och det stämmer nog ur vårt miljöperspektiv.

Men skogen var även långt tillbaka och på många platser ännu mera utsatt för hård skogsdrivning:

I århundraden har skogen varit Sveriges viktigaste naturresurs. Sveriges skogar var dock i ett uselt skick och rejält skövade i slutet av 1800-talet.

Vändningen kom med 1903 års skogsvårdslag – den första moderna skogsvårdslagstiftningen i världen. Omfattande återplanteringar inleddes. Och idag har Sverige mer skog än någonsin – även om vi knappast kan kalla den "gammelskog".

Skogsbruk på gott och ont.

Jag brukar tänka så här; Visst är det trist att se de ibland lite väl stora glugor i vårt vackra skogslandskap.

Men lite gott har vi också av det. Om vi inte hade de skogsvägar som skogsbolagen byggt för att få fram timmer, så hade jag fått nöja mig med att mest bara gissa hur landskapet ser ut där bakom de blånande bergen.

Nu låter oss bolagen kostnadsfritt ta oss in i skogslandskapen och få uppleva dess rikedom i form av härliga skogsupplevelser, bärplockning, fiske mm. Något som mest skulle vara möjligt att nå från våra stora kommunala och statsägda vägar.

D.v.s. om man inte var villig att gå jättelånga sträckor i obanad mark.

Kurvans TYG & KLÄDER Välkommen till oss
IDRE 0253-205 04 Kläder och tyger i mängder!

BUTIKEN SOM HAR DET MESTA.
Här hittar du: Dam, Herr & Barnkläder.
Tyger: metervaror och färdigsydda gardiner.
Garner, stickor, sybehör

Vi syr även på beställning.

Syrran & Jag
Kurvans

Välkommen till vår butik mitt i byn
Heminredning för alla

Lakan • dukar • ljus • lampor • mattor • handdukar • skor mm.
0253-205 03

Öppettider för båda butikerna

Måndag - Fredag	10:00 - 18:00
Lördag	10:00 - 13:00
Söndag	Stängt

Välkomna önskar personalen!

Här jobbar varenda
kotte för klimatet.

När skogen växer renar den luften. När den växt klart kan den bli klimatsmarta saker och material. Hela tiden planteras nya träd så att skogen växer upp igen.
svenskaskogen.nu

SVENSKA SKOGEN
Här växer framtiden.

Skogsbolagen gör vad de kan för att skapa lite goodwill bland oss storstadsmänniskor. Sådana här affischer kunde vi se i tunnelbanan i våras.

Foto: H. Forsslund

Ibland känner man sig inte riktigt välkommen när man väl hittar lite urskog. Som här vid foten av Fulufjället. Kan det vara "E.T." kanske?

Skogarna runt Kringelfjorden har brukats och brunnit flera gånger genom århundradena.

Ingen skog i vårt närområde är s.k. gammelskog. Den har brunnit, har tagits ner och nyplanterats. Troligen har det varit både självsådd av kvarlämnande träd och plantsättning. De kan man se på att träden inte står i rad och är olika stora vilket har skapat en rätt trevlig skog.

De många brandstubbar du ser på dina vandringar är troligen mycket gamla.

Jag frågade Seved vår nu bortgångna tillsyningsman om han mindes när det brann? Nää, sa Seved. – Jag funderade på detta som barn och frågade pappa om han mindes? Men pappa hade inte heller han hört talas om någon brand i vår skog.

Sedan 80-talet så har vårt närområde naggats lite i kanten var och vartannat år.

De äldsta uttagen har fått ny halvvuxen skog som är färdig för gallring, och för ett par år sedan fick föreningen veta att man skulle börja avverka mer skog inom vårt närområde.

Sveriges skogar var rejält skövla- de i slutet av 1800-talet.

Århundraden av svedjebruk, bergsbruk – som slukade enorma mängder skog, och framväxten av sågverksindustrin hade lett till en stor bristsituation. Det blev allt längre avstånd för att trygga vedförbrukningen till smedjor och hyttor. Detta ledde fram till insikten om att återplantera och på

nytt bygga upp Sveriges skogsbestånd. Den formella vändpunkten kom i och med 1903 års skogsvårdslag som ansågs vara världens första moderna skogsvårdslag.

Den bärande idén i skogsvårdslagen var kravet att återplantera efter avverkning.

"Skogsbrist" finns dock omnämnt redan på 1600-talet. År 1855 tillsattes en skogskommitté med uppgift att förhindra en framtida skogsbrist. Samtidigt växte insikten allt starkare om vad skogarna kunde betyda för landet. Men det dröjde till år 1903 innan lagstiftning fanns på plats.

Att plantera skog blev något av en folkrörelse.

Stora skaror människor drog ut i naturen och planterade skog. Det var skolklasser, det var ideella skogsvårdsföreningar. En del minns kanske gamla svartvita journalfilmer från SF som visar detta. Skogssällskapet bildades exempelvis för att återbeskoga västkusten.

I det gamla bondesamhället utnyttjades skogen till en början för husbehovsvirke som exempelvis brännved, byggnadsvirke, slöjdmaterial och stängselvirke. Björknäver var länge otroligt viktigt för taktäckning och björkveden användes som råvara till en mängd husgeråd och redskap. Bland förädlade produkter från skogen tidigt kan nämnas trätjära, träkol och pottaska. Träkolet var en viktig förutsättning för Sveriges järnproduktion och exporten av järn.

Naturlig trädkonst i Småsjödalen
Foto: F. Forsslund

Först i mitten av 1800-talet, med sågverksnäringens expansion, fick skogen ett verkligt industriellt värde.

Det rationella skogsbruket som då växte fram har också mycket påtagligt påverkat landskapsbilden och de skogliga ekosystemen, både direkt och indirekt.

Källa: skogssverige.se

Svårt att hinna med på semestern?

- eller hellre njuter av golf och friluftsliv än tillbringa dagarna med jobbarbyxorna på?

Lugn, vi fixar det!

IDREMÅLARNA

Jens Martinsson Måleri AB Idre. Tel 0253-204 18. Mobil 073-057 69 22

Vi utför: in- och utvändiga måleriarbeten samt tapetsering

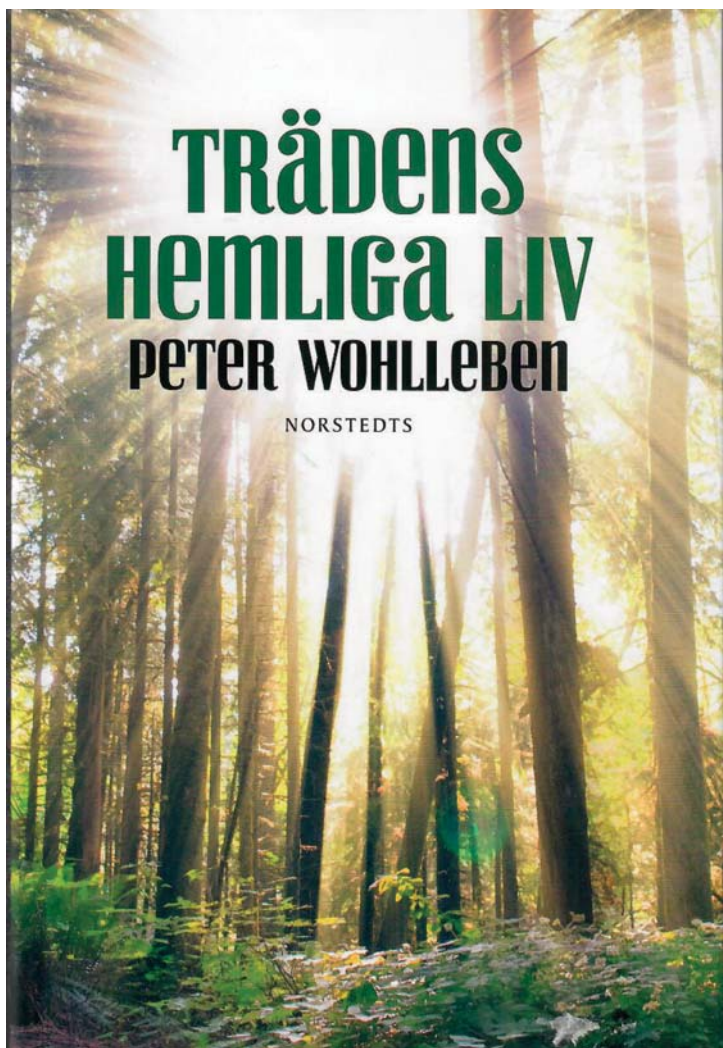
Idremålarna är din kompletta måleripartner i Idre med omnejd. Vi utför in- och utvändiga målning samt tapetsering vid nybyggnation och renovering.

I företaget finns lång tradition och gedigen kunskap – vi håller alltid hög kvalitet på våra arbeten.

Välkommen att kontakta oss!

IDREMÅLARNA

Telefon: 0253-204 18 • Mobil: 0730-57 69 22
www.idremalarna.se • E-post: jens@idremalarna.se

Trädens betydelse för skogen...

Textsammanställning & foto: H Forsslund

Det har skrivits spaltkilometrar om skogsbruk och trädens betydelse för skogen (för att vara lite vitsig). Det handlar om teorier och forskning som visar att träden är beroende av varandra och samarbetar på många sätt. Inte bara samarbete mellan träd och olika svampar som vi alla lärt oss i skolan.

För ett par år sedan fick jag en bok i julklapp, boken heter "Trädens hemliga liv"

Skriven av Peter Wohlleben och är utgiven på Norstedts förlag. Peter jobbar som skogsvaktare i Kommunen Hümmel i Rheinland-Pfalz, Tyskland. Kommunen har bl.a. en skog av forntida bokar. Peter är dessutom en stor vän av Sverige och vår natur.

När Universitetet i Aachen började bedriva regelbunden forskning i hans skog följde han det noga och fick många svar på sina egna tankegångar om en "levande skog" samtidigt som nya frågor dök upp i hans tankar.

Jag skall här väldigt komprimerat ta upp några av i mitt tycke intressantaste teorierna som sysselsätter skogsforskare och inte minst Peter Wohlleben själv.

Hans

Jag sammanfattar nedan ett stycke ur "Trädens hemliga liv" / av Peter Wohlleben (Norstedts förlag).

Träd är sociala varelser

-Växer trädens rötter fram genom jordlagren utan mål och mening? Nej, så enkelt fungerar inte naturen, fastslår Maffei från Turins Universitet: Växter, och däribland träd, har inga problem att skilja sina egna rötter från sådana som tillhör främmande arter och faktiskt rötter från sina egna artfränder?

Orsakerna är de samma som i mänskliga samhällen: *tillsammans klarar man sig bättre*. Ett träd gör ingen skog – ett ensamt träd kan inte skapa ett lokalt utjämnat klimat utan är skyddslöst utlämnat åt väder och vind. Men många träd tillsammans skapar ett ekosystem som dämpar extrem hetta och köld, lagrar mängder av vatten och skapar en rejäl fuktig luft. I en sådan miljö kan träd leva skyddade och bli urgamla. För att uppnå det måste gemenskapen bevaras till varje pris.

Om alla exemplar bara brydde sig om sig själva skulle många av dem inte bli särskilt gamla. Ständiga dödsfall skulle leda till bildande av stora hål uppe bland trädens kronor, vilket skulle göra det lättare för stormvindarna att dra in och vräka omkull ytterligare trädstammar. Sommarens hetta skulle tränga ner och torka ur marken, något som skulle drabba alla. *Forts sid. 18*

Walls Särna

Aktiv entreprenör – året om

walls-akeri@hotmail.com

Gräv & chaktarbeten
Betong • Grus

HYR SKOTER och kör själv
- eller HÄNG MED PÅ SKOTERSAFARI
UTHYRNING: skotrar, pulkor, kälkar, kläder

Knappgården Särnaheden

Vi hjälper dig med GRÄV & CHAKT som:

Grundplanering • Dränering • Dikesgrävning • Kabelgrävning • Betong

Hyr vår 5,5 tons minigrävare och gör jobbet själv...

Tel. 070-607 56 02 • Följ oss gärna

Nyheter från Fjätervålen

Det händer i vinter...

Jag och många andra naturintresserade Kringelfjordare har haft ett extra gott öga till Fjätervålen genom åren.

Mest för att anläggningen ligger naturskönt inbäddat i härlig fjäll- och fjällskogsmiljö och dessutom har ett betydligt lugnare tempo än de större skidanläggningarna.

Mina barn gillade att de fick åka rätt fritt bara de talade om vilka backar de skulle åka i, sedan träffades vi helt naturligt vid värds huset där alla backar sammanstrålar.

Jag har pratat med Sofie Andersson på Fjätervålen och frågat om de har några nyheter i vinter.

NYHETER SÄSONGEN 20/21

- Ny pulkabacke intill skidshopen med sittplatser
- Ny grillkåta efter längdspåret-Björnmyren
- Värds huset kommer erbjuda pizza för take away

Bilder: Fjätervålen

- Ny mysig rast och grillplats vid längdspåret, nära Björnmyren.

Det blir även ett nytt längdkoncept för barn 5-10 år under högsäsong.

- "Längdkul" med fokus på balans och att ha kul på längdskidor.

Vi vill bli en av Nordens mest hållbara fjälldestinationer avslutar Sofie Andersson.

Nu satsar man stort för framtiden...

Hotell, lägenheter, stolslift och ny centrumanläggning

Fjätervålen arbetar intensivt med kommande byggplaner av stolslift, ny centrumanläggning med hotell, lägenheter mm. med målsättningen att det blir byggstart våren 2022.

Fjätervålen ska fortsatt vara en klassisk skidort

- där mycket av innehållet kanske även finns på andra platser men man vill samla det bästa på en destination.

Fjätervålen vill inte konkurrera med befintliga destinationer utan hitta en egen nisch.

Inte bara erbjuda det förväntade, utan vara en väldigt spännande och modern fjälldestination.

Jag har genom åren haft många konferensgrupper uppe på Fjätervålen.

Eftersom vi alltid ville bjuda på lite extra så kunde vi här erbjuda på härlig gruppanpassad äventyrsskidåkning i orörd natur som omväxling till utförsåkning. Lift upp, utförsåkning med Telemarksutrustning i vida svängar i orörd snö ner till Rybäckskojan och Foskdalen.

Vid kojan bjöd samerna på samisk lunch och berättade hur livet för en ung samefamilj är idag.

Efter lunchen skidade vi efter kryssleden till Foskdalsvallen där buss väntade.

Drakflygning

Men först skulle man ta sig över den smala och lite höga bron över Foskan, vilket inte var helt lätt. Jag minns en gång en vår vinter då en kille som jag tror hette Drakenberg. Trots namnet så kunde han inte flyga och inte heller åka skidor så bra.

Han slant med skidorna och brakade ner i ån som redan hade börjat gå upp.

Det låg fortfarande en hel del is och snö så han kom undan med en blöt fot.

–Det vart sent och blött i går kväll och jag hade tänkt att det skulle bli lite torrare idag, men så blev det inte.

Sa Drakenberg, när han väl kom upp på leden. En festlig kille med gott humör. Det blev en härlig dag som vanligt.

Hans

Fjätervålen

Avkoppling på hög nivå-1002 möh

Köp Idrepasset!
77 nedfarter
3 anläggningar

Lite mindre, mycket bättre

Vi erbjuder 18 långa, breda och välpreparerade pister samt 48 km fina längdspår, varav 4,6 km är elbelysta. Här finns även värds hus, närlivsbutik, skidskola, skidshop, skoterturer mm.

SÄSONGENS NYHETER

Ny grillplats vid längdspåret, ny pulkabacke, nytt längdkoncept för barn, pizza för avhämtning mm.

#ingaköer

#fjällpåriktigt

#högstabenidallarna

Öppet 11 december – 13 februari kl. 9-15, 14 februari – 11 april kl. 9-16.
Ski non stop till kl. 19 den 23/12, 30/12, & 6/1 samt onsdagar vecka 7-14.
Tel. 0253-211 43 | bokning@fjatervalen.se | fjatervalen.se

Fjätervålen
– toppen i Idrefjällen

Forts. Trädens hemliga liv...

Varje träd är alltså en personlighet, och är värdefull för gemenskapen och förtjänas att hållas vid liv så länge som möjligt...

En personlighet som fått stångas med vinterstormarna hittade jag i fjällskogen runt Uggarna
Foto: H. Forsslund

Varje träd är alltså en personlighet, och är värdefull för gemenskapen och förtjänas att hållas vid liv så länge som möjligt.

Därför stöttar man till och med sjuka exemplar och förser dem med näringsämnen tills de kommit på bättringsvägen. Nästa gång är det kanske omvänt, och det stöttande träd själva behöver hjälp.

När jag själv ser tjocka silvergrå bokträd som betar sig på detta sätt kommer jag att tänka på en hjord elefanter. Även de tar hand om sina medlemmar, hjälper sjuka och svaga att komma på benen och lämnar bara motvilligt anhöriga efter sig, även när de ligger livlösa.

Peter Wohlleben

Alla träd är inte lika tuffa. Den här granen som vi stötte på i närheten av Siksjöberget, den verkade upprörd. ... Kanske hade en skogsmaskin passerat?
Foto: H. Forsslund

Blädning ett "Win Win"-skogsbruk?

Jag är medveten om att den ultimata skogsskötseln utifrån trädens perspektiv, inte låter sig göras om vi skall ha ett skogsbruk som går ihop ekonomiskt. Men man hoppas att böcker och forskningsresultat av den här typen som "Skogens hemliga liv", ingår i utbildningen av skogsbolagens olika yrkesgrupper som t.ex. Skogsförvaltare, skogsplanerare, skogsrådgivare, skogsbrukstekniker, skogsvårdare, skogsmästare etc.

Den här typen av kunskap kanske inte kommer till sin rätt när man kommer till den verklighet man lever i, - att kortsiktigt få ut så många kronor som möjligt av varje hektar skog.

Min tro är dock att på sikt så tjänar vi, våra barnbarn, skogsbolagen och skogen själv på ett miljövänligare skogsbruk utan stora kalhyggen till förmån för blädningsbruk, eller i alla fall med lite av blädningsbruket i tankarna när nya avverkningsplaner planeras.

I blädningsbruk är avverknings teknik en viktig aspekt av skogsskötseln. Ingen annan åtgärd betyder lika mycket för beståndets framtida utveckling eftersom det är den enda behandling som görs i skog och mark.

En fullskiktad bläddad skog har träd i alla höjdklasser, från små plantor till stora träd i alla delar av skogen, men det finns alltid fler små än stora träd.

Vid blädning ska man alltså behålla skiktningen i beståndet, inte försöka gynna förnyringen utan vårda trädskiktet, bibehålla ett stort virkesförråd.

Vi får vara tacksamma...

- för att Sveaskog visat oss och skogen lite hänsyn vid skogsuttag runt Rödingtjärn med omnejd.

Foto: H. Forsslund

Mina naturliga tankar...

– om ett skogsbruk som även gynnar oss vanliga naturälskande människor lika mycket som aktieägarna. Kanske är utopiskt, men man får väl drömma...

NATUREN – EN LÄKARE FÖR BÅDE KROPP OCH SJÄL...

– Stanna upp, se över det orörda vinterlandskapet, den gamla gården nere i dalen ligger vacker, tyst och orörd.

Inte ett spår i snön, inte ett ljud hörs. En inre värme i dig tävlar med solens, du fylls med glädje av att få uppleva detta konstverk, skapat av naturen och starka nybyggarränder.

Du förmår inte skida ner och förstöra den orörda tavlan. Du tar den med hem, i ditt minne.

– Lagg dig ner och andas in mossans friska doft, gnugga en bit grankäda mellan fingrarna och dra in doften genom näsan, sätt dig ner vid bäcken med de trötta fötterna i vattnet, vifta bort myggen med en väldoftande björkruska.

– Visst finns det ett liv, visst är vi i vårt land lyckligt lottade. Att möta naturens storhet och smekande skönhet, långt från datorer och Internet, det gör oss lugna och lyckliga, lär oss kanske älska den värld vi lever i. Och kanske det viktigaste av allt "oss själva".

När stormen faller träden med brak och älvarnas is tar bryggor och flyttar hus, då lär naturen oss förstå att vi människor inte är några gudar som kan styra och ställa med allt, utan det finns urkrafter som är större och som vi inte kan behärska, utan krafterna behärskar oss! – Det finns ett liv värt att leva, det finns en natur värd att bevara, inte bara för turisternas skull, utan för din, min och våra barns och barnbarns kroppsliga och mentala hälsa och tron på en ljus framtid.

Hans

SÄRNAFFÄRN

Välkommen till det "LILLA VARUHUSET" i Särna - mitt i byn
(fd. Sprängs)

HÄR HITTAR DU bl.a
Järnvaror • Färg • Tapeter • Fiskeutrustning/kort
• Leksaker • Hundartiklar • Återförsäljare för
Cylinda produkter, tillbehör • Sängkläder från
Värnamo of Sweden och Almanackor 2021
– och mycket mer...

SYSTEM BOLAGET Vi är även ombud för: **SYSTEMBOLAGET**

Minikafé med gott fikabröd, mackor och korv med bröd i butiken.

Hamburgare
Vi serverar hamburgare med tillbehör.

Välkommen in

HÅLTAGNING - PIERCING
Vi tar även hål i öron för örhängen etc.

Särnaaffärn • Särnavägen 133 • 0253-104 30

Vi avslutar vår skogsexposé med ett härligt natur- och skogspotpurri

Foto från 1940-talet Trå Pelle Persson, Matilda Lindh Persson.

Lasse Olssons arkiv

Gud-vare-lov-tallen!

Det till mig muntligen berättade händelseförloppet som föranledde inristningen i tallen är följande:

Fadern till en yngling vid namn Jöns Jönsson från Särnaheden sände sonen att "inspektera" den till gården tillhörande fäboden (fäbodarna) i nuvarande Mörkret och eventuellt även i nuvarande Storbäcken.

När sonen återvände hade vattnet stigit och nått ett avsevärt högt flöde (beroende på vårflood eller regnflood förtäljer inte berättelsen). Ynglingen trotsade faran och försökte att ridande på sin häst ta sig över.

Älven höll på att dra med sig både häst och ryttare men i närheten av tallen lyckades hästen få fast mark under hovarna och räddade både sitt och sin unge herres liv.

Ynglingen berättade vid hemkomsten den uppslitande händelsen och nästa gång fadern var på plats så ristade han in sonens födelseår, initialer, årtalet för händelsen samt "Gud vare lov" som ett minne och av tacksamhet för att hans son fått behålla livet.

Det finns dock ett litet aber: om de årtal som är inristade är 1711 respektive 1725 så är 1711 ett problem. Det föddes överhuvud taget ingen gosse på Särnaheden 1711. Men: 1725 föddes en gosse vid namn Jöns Jönsson den 28/10 på Särnaheden.

Om den spruckna ristningen på översta raden tolkas som 1741 vilket i dagens läge inte synes osannolikt så ser den traderade berättelsen ut att ha verklighetsbakgrund.

Lasse Olsson/Mörkret

Genom Karl-Erik Forsslunds försorg blev tallen förklarad som ett naturminnesmärke och fridlyst.

Nu återstår bara nedre delen av tallen. 1949 var det nämligen en stor stormfällning här och då blåste även den tallen över ända, men den rests upp igen och det har blivit tak över stubben, så att inskriptionen kan avläsas den dag som i dag är.

Tallen/stubben finns att nu att beskåda på östra sida av Fuluälven vid byn Mörkret, strax före bron innan uppfarten mot Njupesklär.

Foto: H. Forsslund

Mer skogskonst än de jag redan

visat på tidigare sidor Foto: H. Forsslund

De skumma "skogsfururerna" längs ner t.h. kanske inte är helt och hållet naturens skapelser. Eller...

Hemma hos Hans

1. Valdalen
2. Uggarna
3. Stenåsen
4. Småsjödalen
5. Uggarna
6. Tjärnvallen
7. Trollbäcken
8. Stenvallen

Skogs-Konst

Vår natur är inte bara en bra läkare för kropp och själ, utan även en stor konstnär...

1

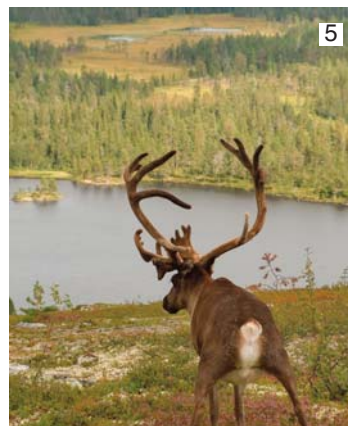
2

3

4

5

6

7

8

Covid-19 får oss att "Hemestra" och upptäcka naturen som aldrig förr!

Naturen som fritidsintresse har aldrig varit större än nu. De flesta av oss har firat våra semestrar i Sverige, precis som i gamla tider!

Nästan fullt i stugorna i Kringelfjorden, och det var säkert lika dant i andra fritidsbyar efter midsommar, detta då man hade släppt på rese-restrictionerna. Svårt att hitta lediga stugor att hyra, och många ville helt plötsligt köpa ett eget litet fritidshus, och fritidsbåtsförsäljarna sålde nästan slut på allt man hade, både nytt och begagnat.

Naturligtvis var även vi uppe i vår stuga i Kringelfjorden. Sonen Gustaf med familj som lånat vår båt och tänkt sig en mysig vecka i Stockholms skärgård, han ringde mej och var förtvivlad;

– Pappa, vi har åkt runt i flera timmar, det finns inte en plats att ligga på om man inte vill lägga ut "puttifran korvarna." Det är knöfullt i varje vik med någorlunda lä.

Kom upp till Kringelfjorden istället sa jag. Vi kan åka hem till Trollbäcken och se till huset i stället. Sonen med familj förtöjer båten i hemmahamnen på Värmdö, hyr bil och ställer kosan mot Kringelfjorden.

Nytt samtal;

– Pappa, igår tänkte vi bada på "Playa Kringle". Vi tog båten dit, knöfullt och massa lösa hundar, det är ju inte så kul när man har småbarn. Vi åkte sedan bort till sandstranden i Fiskartorpsviken, väldigt mycket folk där också. Men det löste sig, har man båt så hittar man alltid en liten sandstrand när det är lågvatten.

Men du, sa Gustaf, igår tänkte vi åka över till Fulufjället och visa Njupeskar för lille Arvid. Det stod parkerade bilar efter vägen nästan ner till Mörkret. Vi vände och åkte hem.

Njupeskärs vattenfall, avstängt för vintern

Kommer du ihåg, sa jag till Gustaf. När ni var små, det var långt innan Fulufjället blev Nationalpark, då åkte vi ofta upp till Njupeskärs parkeringen, oftast för att gå upp till Rösjöarna, men ibland även till Njupeskar. Det brukade stå tre-fyra bilar där på den tiden.

En höst när vi var på väg ner efter stigen från fallet mötte vi en familj.

Pappan i sällskapet frågade om det var rätt stig till Njupeskärsfallet?

– Jo, det rätt väg, men fallet är avstängt för säsongen, sa jag.

– Oj det var tråkigt! sade den besvikne fadern, och familjen vände om och gick nerför stigen. Efter så där tjugometer stannar han plötsligt och vänder sig om, tittar på mig och skrattar lite generat.

Det var nära att vi gick på det sa han, och familjen vände uppåt igen uppåt igen. Jag minns att pappan log lite skenerat när han gick förbi oss medan tonårsbarnen såg ner i marken.

Extra hårt slitage på Fulufjället i somras.

Nu är det något fler besökare upp till Fulufjället än när mina barn var små. Bara nu i juli 2020 beräknas 24.000 besök till Fulufjället och Njupeskärs vattenfall. Många går även upp på fjället för att se vad man tror är världens äldsta gran, "Old Tjikko".

Man har med kol-14-metoden kommit fram till att granens rötter är 9550 år gamla!

Slitaget på fjället gör att man skall se över lederna och kanske lägga ut mer spänger och hoppas att turister na håller sig på dessa.

Fjällmarken är extremt känslig för slitage och intresset för Old Tjikko är stort. Många vill gå nära och ta på granen. Tyvärr har man slitit ner det tunna jordlagret så att rötterna har frilagts och delvis skadats. Vad jag hört skall man inhägnat granen och göra en plattform runt för att inte skadorna skall bli större. □

Old Tjikko Fulufjället Bild: Wikipedia

SMÅSJÖDALEN – Det vackraste "hygget"...

En av de absolut vackraste platserna i vårt område är SmåsjödaLEN. Detta trots, eller just för att man bedrivit skogsbruk här...

Text & foto: H. Forsslund

SMÅSJÖARNA & SMÅSJÖDALEN Ett paradys som faktiskt ytterst få verkade besöka.

Det kunde vi utgå ifrån eftersom området saknar, eller har knappt skönjbara stigar.

Jag tror inte jag överdriver om jag påstår att det är ett av de allra vackraste områdena häruppe.

Mitt sämre jag säger att jag borde hålla tyst och inte berätta var detta paradys ligger, men mitt bättre jag vill så gärna berätta och dela med sig så jag kan glädja även andra naturintresserade och skönhetstörstande medvandrare på livets ibland lite ojämna stig.

När såg, yxa och plog var i samklang med naturen.

Människan och naturen jobbade i äldre tider tillsammans och skapade många av de vackra kulturlandskap som Sverige är känt för.

Jag tänker på ängar och hagmarker fulla av blommor som fortfarande finns bevarade, om än numer i allt mindre skala.

Själv minns jag med sång i hjärtat mitt barndoms Ängermanland där

vackra gårdar stod nedanför skogskanterna och blickade ut över de slutande ängarna, (eller "lägdorna" som vi sa) där höhässjorna stod som jätteuroxar tittande ner mot älvens lugna, glittrande gång.

När jag står uppe på Särnaheden och tittar ner över ängarna och Hedfjorden känner jag mig som hemma.

Här har tiden om inte stått stilla så dröjt sig lite kvar.

SMÅSJÖARNA

- ett måste för naturälskaren...

Genom åren har jag stått otaliga gånger uppe på Uggarna norr om Nipfjället och tittat norrut över sjön som ortsbefolkningen kallar Stenåssjön eller St. Harundsjön som det står på kartan, och blickat ut över milsvida skogar, fjäll och slätter. Ja man har faktiskt en strålande utsikt från Uggarnas små toppar vars högsta punkt ligger på 901 meter.

I bra väder ser man ända till Helax väldiga massiv.

Uggarna är faktiskt en upplevelse i sig som gett oss många härliga dagar.

Forts. Sid 22

Stenåssjön med SmåsjödaLEN i bakgrunden, sedd från Uggarna

Foto: H. Forsslund

 Välkommen till
den vänliga butiken

Välkommen till vår nyrenoverade butik!
Miljövänligare • Ny inredning • Generösa ytor • Lättöverskådligt sortiment

Frukt & Grönt

Fräsch frukt och grönt hela året.
Naturligtvis med årstidsanpassning på primörerna.

Nybakat bröd varje dag

I vårt butiksbarer bakar vi varje dag
gott mat- och kaffebröd

Kafeteria

Stanna gärna och ta en fika med gott kaffe
och nybakat bröd eller en god lunchmacka

Färdiga lunchsallader från ICA

Vi har flera fräscha sallader att välja på
— take away —

Här hittar du:

Stor sortering på LIVS & HUSGERÅD

CHARKAVDELNING med grillat

SMÖRGÅSTÅRTOR på beställning

LOKALA VILT & GETprodukter

FJÄLLRÖDING fryst

EGET BUTIKSBAGERI med CAFÉ

TÅRTOR på beställning

SNITTBLOMMOR & KRUKVÄXTER

Vi är ombud för:

Kassagirot

SVENSKA SPEL

Se veckans erbjudande på hemsidan...

ica.se/idrebua • Vi finns även på Facebook
IDRE BUA Tel. 0253-200 03

ÖPPETTIDER

Mån-Lör 8-20 • Sön 11-20

Välkomna till

ICA
Supermarket

Idre Bua

Mikael och Marie med personal

Forts. Småsjödalen...

Själva Uggarna bjuder på lättgången, stiglös och orörd natur (om man bortser från renbetet) där vi nästan aldrig mött en människa, men björnen är ständigt närvarande.

Nästan rakt norrut på andra sidan Stenåssjön inbakad i fjällskogen ett spännande glitter, ligger ett pärlband av skimrande vatten.

Det är småsjödalen med sina småsjöar.

Vandringen från vändplan vid Stenåssjöns nästa vita sandstrand upp till Småsjöarna är bara någon kilometer, men det tar sin lilla tid ändå eftersom man skall ta sig över några vattdrag, och så måste man ofta stanna till och vända sig runt och titta på allt det vackra i detta spännande landskap.

Ja skall man gå runt alla de vackra små sjöarna i Småsjödalen så räcker nog inte en enda dag till.

Man känner den där sällsynta känslan av vördnad inför denna ömsint brukade natur som finns kvar.

En känsla av lycka och glädje av att själv få finnas till, och att få uppleva detta lilla, men fantastiska äventyr.

En känsla som man inte får uppleva så många gånger.

Till en början är det svårt att se eller förstå att här har skogsbruk förekommit, i detta till synes orörda vackra landskap.

- Här har många hundra stora stockar färdats genom den lilla ån som i stort sett bara är en stor bäck, ner till Stenåssjön. Det är svårt att förstå.

Men tittar man efter noga ser man mosstäkta stubbar. Sedan dyker resterna av en gammal damm upp. Andra tecken på mänsklig verksamhet är några kvarglömda redskap.

EN OMISTLIG SKATT!

Småsjöarna och Småsjödalen, är ett av Särna-Idre-Grövelsjöfjällens större guldgruv och måste bevaras för kommande generationer.

Här känns inte forna tiders skogsbruk och flottning som något hemskt och hotfullt, snarare tillför det området extra dimension som gör att man kan känna våra arbetsamma förfäders närvaro, höra minnenas yxhugg, spadtag och historiens vingslag...

- högre än kungsörnens!

Ett kärleksfullt möte - Vildmark- och kulturlandskap - i samklang med naturen...

Foto: H. Forsslund

Är du natur- och skönhetsälskare? - då måste du bara uppleva Småsjödalen.

Lite spännande äventyr får du på köpet. Ta gärna med fjälltältet, fiskegrejor och barn och barnbarn från så där sex-sjuårsåldern, så de orkar gå.

När vintermörkret sänkt sig, snöstormen viner

- och skidorna vilar i tryggt förvar i väntan på bättre väder. Då kanske man vill drömma sig till sommaren en stund, och kanske planera ett kommande sommaräventyr.

Läs hela artikeln om Småsjödalen på hemsidan: kringelfjordens-stugby.se > Kringelfjordsnytt > Sommarnumret 2011 > sida 19

Plötsligt låg den där - den perfekta rastplatsen...

Foto: H. Forsslund

Det är vi som plogar och skottar snö i Kringelfjorden

Behöver du extra skottnings/snörojning på parkering eller uppfarter så kontakter du oss för offert.

ÖVRIG SERVICE I VÅR VERKSAMHET
Grävning • Tomtplanering • Grävning för husgrunder
Va-arbeten • Kabelschakt

BIL: Reparationer • Service • Krockskador
Lackskador • Plåtskador • Billackering
Däckförsäljning & däckreparation

Oberoende bilverkstad

Vi är en oberoende bilverkstad och arbetar med alla bilmärken på marknaden.

Vi är en auktoriserad plåt- och lackfirma

ÖPPETTIDER: Måndag-fredag 08.00-16.00

TELEFON: 0253-109 00 • Per 070-359 18 28 • Roger 070-396 16 26

E-POST: per@torvstro.se • roger@torvstro.se

ADRESS: Vägverksvägen 8, 790 90 Särna

PeRo i Särna AB

Visst lever skogen - och den talar till oss...

Du som fortfarande inte tror på att skogen har ett själsliv och ett "naturligt" minne...

Då bör du nog läsa när skogen själv guidade oss genom Tvärhuggets Naturreservat sommaren 2018.

Du hittar hela berättelsen på vår hemsida:

kringelfjordens-stugby
> Kringelfjordsnytt > Sommar 2011

ETT SMAKPROV:

Här börjar skogen berätta sin historia för oss, - och under hela vår vandring så hör vi dess sus som övergår till allt tydligare viskningar: - Jo ser du, hör vi skogen säga, vi gamlingar som står kvar här och som du fortfarande kan skönja lite grönt i "barret" på, vi är de segaste och livskraftigaste som stått i denna skog.

- Vissa av oss har klarat upp till sex skogsbränder och fortfarande lever. Hur du skall veta att jag talar sanning? viskar skogen.

- Om du letar på stammarna så hittar du sår efter varje brand, ni kallar det brandljud har vi hört.

- Skogsbränderna kan vara svåra här uppe när elden fått fäste och den syrerika vinden från Fulu fjället fått fart över dalen och för elden med hisnande fart upp mot oss på Tvärhugget.

En av våra ciceroner på vår vandring i Tvärhuggets Naturreservat

Foto: H. Forsslund

Då är det brandljud vill jag lova!

- Ett oerhört dån som dränker all levande naturs rop på hjälp, fortsätter skogen.

- Då dånnet lagt sig och bara knastret från den sista glöden i sotet hörs, då har landskapet förändrats vill jag lova!

- Av de flesta av oss är då inte mycket kvar. Sotiga förvridna stammar ligger barr- och grenlösa. De kämpade för-gäves in i det sista. Men några av de starkaste av oss står stolta men sårade kvar.

ALPINT • LÄNGD • TUR

Vi utrustar dig!

Öppet alla dagar 9-18 • Centralt i Idre by

Kunnig personal guidar dig rätt bland marknadens främsta varumärken och modeller av skidor, pjaxor, skidkläder och andra tillbehör.

IDRE

SKIUTHYRNING
SKIIDVERKSTAD
SPORTSHOP
LOGI

HÄR!
d - Tur

Prisvärda familjepaket!

Hund
Utrustning/tillbehör för din hund

Vandrarhemsboende

Fiske
Vi har allt för vinterfiske!

10% rabatt vid förbokning av din utrustning via vår webbsida!

Kombihyr skidor/snowboard/längd!

Tel 0253-203 08 • www.idrefjallenssport.se

IDRE
Fjällens Sport

TIPS: Åk någon timma tidigare och stanna till vid Tvärhugget nästa gång ni åker till Njupe skär, då får ni två fina sevärdheter på samma gång. Fast egentligen är Tvärhugget värd en egen resa.

Information från Golfentusiasterna inom:

KRINGELFJORDENS
Skid- & Friluftsförbund

GOLFRUTAN

IDREFJÄLLENS GOLFKLUBB

Idrefjällens Golfbana

Golf på hög nivå

- Kringelfjorden "Masters"2020 -

Kringelfjorden "Masters" — 2020 —

En fullträff...

Onsdagen den 29 juli träffades 13 glada och förväntansfulla "kringelfjordare" på Idrefjällens GK för att avgöra vem som blir mästare 2020.

Vi hälsades välkomna av Per Segergren. Per gick igenom vilken spelform (poängbogey) ev. lägesförbättringar, vilka hål för längsta drive och närmast flagga mm. Tävlingen startade kl 10.

Tävlingen genomfördes i ett blandat väder lite sol och mycket moln och lite regndroppar, allt gick bra med blandade resultat, alltså som det brukar vara.

Efter tävlingen samlades vi för sammanfattning och prisutdelning.

Vi hade ett digert prisbord *tack alla sponsorer*

2020 års mästare blev Tommy Axelsson som fick ta emot det fina vandringspriset av Per S.

- Längsta drive på hål 12 slogs av Per Segergren.

- Närmast flaggan på hål 14 kom Rickard Pettersson.

Kringelfjorden "Masters" — 2021 —

- kommer att avgöras v 31. Onsdagen den 4 augusti 2021.

Vi hoppas på att då få med fler damer. (i år var det bara tre).

Vi ses i augusti

Per Segergren, Thorbjörn Strid, Christer Sjöling

2020 års mästare Tommy Axelsson

fick ta emot det fina vandringspriset av Per Segergren.

Slumpen och en eremit på Särnaskogen gjorde oss till en av de första nybyggarna i Kringelfjorden.

av Gunnar Axelsson

Gunnar i högform på Övre Trollsjön.

Bild: familjearkiv

Hans Forsslund efterlyste i våras lite minnen i samband med att Kringelfjordens Fritidsområde fyller 40 år. Tänkte att jag kunde lämna ett litet bidrag eftersom vi var en av de allra första Kringelfjordarna.

ENSLINGEN PÅ SÄRNASKOGEN – är en av orsakerna till att vi hamnade i Kringelfjorden. Oskar Björklund, kallades ofta Eremiten i Särna.

Oskar var bror med min fru Anitas morfar och Oskar bodde troligen i Sveriges minsta bostadshus med året-runt-boende, en pytteliten skogs-koja ca. en mil före Särna från Älvdalen räknat.

Oskar föddes 30 december 1895 i Hälsingland, och år 1942 cyklande han upp mot Särna

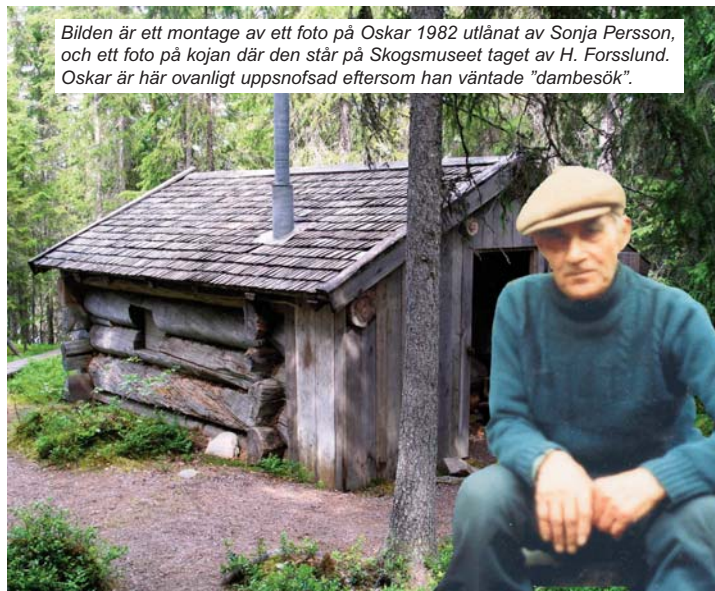
- där han bosatte sig i skogen söder om Särna i en av de minsta och enklaste skogskojor man skådat.

En skogskoja han kom att bo ensam i hela 43 år!

Kojan har flyttats och finns idag på Skogsmuseet Lomkällan i Särna.

Mer om Oskar, eremiten i Särna...

Hans Forsslund har sammanställt en rätt spännande liten biografi över Oskars levnadsöde. Vårt barnbarn Mathilda Axelsson har bidragit med lite material till biografin om Oskar. Jag rekommenderar varmt att läsa Hans artikel som fanns med i Kringelfjords-Nytt sommarnummer 2015. [Tidningen finns på vår hemsida.](#)

Bilden är ett montage av ett foto på Oskar 1982 utlånat av Sonja Persson, och ett foto på kojans där den står på Skogsmuseet taget av H. Forsslund. Oskar är här ovanligt uppsnopsad eftersom han väntade "dambesök".

Våra semesterresor gick ofta till Norge och då passade det bra att åka via Särna eftersom vi bodde i Sandviken.

Vi stannade ofta och hälsade på Oskar när vi åkte förbi.

Jag tror de här resorna började någon gång på 60-talet.

På sommaren 1980 tillbringade vi vår sommarsemester uppe på Idre Fjäll och hade fina dagar i härlig omgivning

Vi gjorde upptäcktsresor runt om i denna vackra bygd och blev stormförtjusta, visst är Norge vackert och spännande men det ligger rätt långt bort också.

Här uppe i Särna-Idre-Grövelsjön fanns vacker och spännande natur på lite närmare håll, dessutom "fjor" och ett fantastiskt fint fiske.

Hittill de här trakterna kände vi att vi gärna ville återvända.

Kringelfjorden - stugor och tomter till Salu...

Döm om vår förvåning när vi på hemvägen fick se en skylt med Rolf Klangs logotype och en text: "Kringelfjorden - stugor och tomter till Salu". Nu kanske drömmen blir verklighet, tänkte jag och vi svängde in. Området såg jättetrevligt ut med allt vatten och med fjällen i fonden.

Forts. Sid 25

DIN UPPLEVELSE - VÅRT MÅL!

VI HAR BÅDE NYA & BEGAGNADE MASKINER!

SNÖSKOTER/ATV - VERKSTAD - KLÄDER - TILLBEHÖR

Boka din hyrskoter på

boka@idreskoter.nu

tel 076 100 87 60

Ljunghemsvägen 23, Idre 0253 - 205 01 www.idreskoter.com

©2020 Bombardier Recreational Products Inc. (BRP). Med ensamrätt. TM, ® och BRP-logotypen är registrerade varumärken tillhörande BRP eller dess dotterbolag.

Forts. Gunnar Axelsson

Tyvärr fanns inga färdiga stugor, endast tomter för självbyggeri, och det var vi inte intresserade av. Besvikna åkte vi hem till Sandviken.

"Fjällstugor till Salu"

En dag i oktober när jag slog upp Dagens Nyheter hade Rolf Klang AB en annons i tidningen, "Fjällstugor till Salu".

Nu skulle det säljas färdiga hus! Vi blev jätteglada och åkte upp redan nästa helg för att se vad som erbjöds.

"Fjällstugor" visade sig vara en byggbarack i 40 cm snö.

När vi kom upp till Kringelfjorden var det ca 40 cm snö. I en byggbarack satt Rolf Klang och informerade om området. - Nej, stugorna var inte byggda än men skulle snart levereras.

Vi pulsade runt i den djupa snön på området, men det var ju svårt för att inte säga omöjligt att se hur det skulle se ut när området var utbyggt. Det kändes minst sagt lite snopet!

Helt klart, - någon däruppe måste gilla oss!

Rolf Klang såg att vi var lite besvikna när inget visningshus fanns. Klang frågade oss om vi verkligen var intresserade och om vi i så fall kunde tänka oss att ha vår Stuga som visningshus? Då skulle vi få ett helt nyckelfärdigt hus utan extra kostnad. Normalt fick köparen stå för målning utomhus. Väggar, tak, lister och golvbeklädnad inomhus mm.

Jag kände att "någon däruppe (ovan fjällen) måste verkligen gilla oss".

Efter en mycket, mycket kort överläggning med min Fru Anita bestämde vi oss och vi skrev på ett avtal och åkte lyckliga upp till Idrefjäll och övernattade där. Naturligtvis efter att ha firat vårt lyckade husköp på Idre Fjälls på den tiden enda restaurang.

Klappat och klart - Nu börjar äventyret...

Den 11 nov 1980 fick vi bekräftat att vi var tecknade för hus nr. 2 i stugbyn. I december skrev vi på köpekontraktet som bekräftas att vårt hus levereras helt färdigställt mot att det under vissa tider skulle användas som visningshus, dessutom i fick ett erbjudande om att köpa all inredning av Ak-Inrede och fick allt för 11 900 kr!

Man kände sig verkligen som en "lyckans ost".

Först hitta detta fantastiska område som förutom sin naturskönhet skulle ge oss allt av det vi gillade mest. Skidåkning, fiske och bärplockning.

Lyckliga ostar utför vårt "visningshus"
Bild: familjearkiv

KONKURS

Visning av vårt hus blev bara av under några helger.

I maj kom besked att Rolf Klang AB gått i konkurs. Den sommaren blev mer äventyrlig än vad vi räknat med. Vi fick vi använda en byggbarack till tvätt och toalettbestyr och en tillfällig brunn hade grävts vid bryggbaracken där vi kunde hämta vatten. Ström levererades till och från ett stort bullrande dieselverk. D.v.s. när diesel fanns.

Det ordnade i alla fall upp sig och vi kom undan utan extra kostnader även om vi blev snuvade på serviceanläggningen med kiosk, kafé, samlingsrum och vallbod som skulle ingå i köpet och vara placerat på nuvarande Brasuddsparken.

Köpa stuga i Kringelfjorden - bland det bästa vi gjort

Vi har aldrig ångrat denna investering och har verkligen trivts bra med alla trevliga grannar från när och fjärran, och tänk vilka härliga fjällturer vi har varit med om! - för att inte tala om hjortronplockning uppe på Idreflöta, och allt spännande fiske i bäckar, älvar och sjöar, och inte minst rödingfisket på Rösjöarna uppe på Fulufjället.

Fina fisken - dessutom filead och klar...

Jag måste också få berätta om ett fiskeäventyr utan dess like. Det var på åttiotalet och vi var och vinterfiskade på Öresjön mellan Särna och Fulufjället. Jag fick plötsligt ett ordentligt hugg och började dra in reven, jag kände att det var en riktigt stor fisk och hålet var i minsta laget. Halvvägs upp genom den tjocka isen så släppte den. Det var 10 grader kallt så sörjan i hålet frös snabbt ihop så jag kunde inte få ner pirken på nytt. Jag tog borsten och började rensa

Här uppe i Särna-Idre-Grövelsjön fanns vacker och spännande natur...

Bild: familjearkiv

Döm om min förvåning när jag borra- de och fick upp hela filéer av öring. Dom var så gott som klara att lägga i stekpannan.

På hemvägen stannade vi till hos vår dåvarande "stugfogde" och allt-i-allo, Seved Ebers och hans Fru Anita. Vi berättade fiskehistorien, Seved och Anita trodde vi drog en skröna, vi fick hämta fiskfiléerna innan de trodde oss.

- "Snyggt fileat, sa Seved, - du kunde få jobb i en fiskaffär!

Detta är faktiskt en sann fiskehistoria. (Kan dock tillägga att även om filéerna var rätt ok så innehöll de lite väl mycket ben)!

Ha det så bra vinter önskar vi alla goa vänner i härliga Kringelfjorden
Gunnar o Anita Axelsson

Även våra barn och barnbarn har, och har haft många härliga stunder häruppe.
- Som här på "Playa Kringlè"

Bild: familjearkiv

Välkommen till fjällkyrkoverksamheten!

VECKOSHEMA VINTERN 2021:

TISDAG

Utomhuskul med Kyrkis på Idre Fjäll (v. 10-13). Musikkväll i Storsåtern.

ONSDAG

Andakt mitt i backen i Fjätervålen.

TORSdag

Ljussgudstjänst på Idre Fjäll. Ljussgudstjänst i Storsåtern.

DESSUTOM:

Extra gudstjänster under Jul, Nyår & Påsk.

Dop och vigsel i kapell, kyrkor eller utomhus.

Vi anpassar verksamheten efter myndigheternas Coronarekommendationer.

Svenska kyrkan
IDRE & SÄRNA

Veckor, dagar och tider, mer info. och kontaktuppgifter finns på hemsidan.
www.idresarnaforsamling.se

Förenings- nyheterna

KRINGELFJORDENS
Samfällighetsförening

Särna-Idre

Ordföranden har ordet...

Hallå go vänner...

Hoppas att detta nummer av Kringelfjords-Nytt finner er alla i god väg i dessa besynnerliga tider. Det händer mycket konstiga saker i världen, och även här hemma. Vi hoppas att det inte kommer att påverka våra vistelser uppe i Kringelfjorden allt för mycket.

Skogshumor

Hasse har ju skogen som ett litet av ett tema i detta nummer av vår tidning. Jag tänkte att det skulle passa att börja med en rolig "skogshistoria" jag hörde här på arbetsdagarna i höstas.

Den stora älgtjuren stod och speglade sig en liten tjärn medan han drack vatten.

Sen sa han:

- Jag är störst och vackrast i hela skogen.

Då kom en stor björn bakifrån:

- Vad är det du säger?

Älgen vänder sig mot björnen och säger:

- Oj, förlåt man snackar så mycket när man dricker...

Det ligger kanske lite sanning i detta, eller hur...

Det har ju varit en del skogsavverkning i vårt område i höst

Det är ju alltid lite trist när skogen förändras. Vi har ju vetat om detta ett par år och haft en dialog med skogsbolaget för att minimera påverkan i vårt närområde. Något som vi tycker fungerat rätt bra. Hans har ju redan berättat om detta tidigare i tidningen så jag kommenterar det inte mer här.

KRINGELFJORDS-NYTT

- kom ju ut även våras tack vare flera generösa medlemmar.

Ett jättetack till er som hjälpte till!

Det här vinternumret har jag förstått av Hans att det finns fullt täckningsbidrag, vilket är minst sagt glädjande.

Glöm inte att det finns många härliga gamla nummer att läsa på hemsidan med bl.a. utflykts, tur- och vandringstips.

Tidning i informationskiosken och på webben

Som ni säkert vet vid det här laget så finns Kringelfjords-Nytt på webben, (hemsidan) och papperstidningen att hämta i informationskiosken. Anledningen är att PostNord stegvis höjt portot och tagit bort möjlighet att skicka föreningsbrev, och ekonomibrev kan nu bara skickas i riktigt stora volymer.

Det innebär att enligt PostNords porto tabell skulle det kosta 44 kr för inrikes och 66 kr per brev utrikes!

Vilket innebär att bara portokostnaden närmar sig 10 000 kr! Kuvert, iplock och adressering/etiketter oräknat! Sedan tillkommer naturligtvis tidningsproduktion och tryckkostnad.

HEMSIDAN

Vår hemsida fungerar fortsatt bra och vår duktiga webbredaktör Carina Ström, tar gärna emot önskemål om hemsidesförbättringar vad gäller innehåll och funktioner. Vi kan inte lova att vi kan fixa allt, men hör av dig till Carina så får vi se vad vi kan göra.

Du kontaktar Carina på:

webmaster@kringelfjordens-stugby.se

Du vet väl att på hemsidan hittar du:

Områdesinformation och adresser till ortens butiker och övrig service, allmän föreningsinformation och nyheter. Dessutom länk till vår Webbkamera och FaceBook-sida. Via webbkameran kan du se aktuellt väder, snödjup etc.

På medlemsidorna kan alla medlemmar dessutom logga in och läsa meddelanden från styrelsen, mötesprotokoll med bilagor mm.

Har du inte inloggningsuppgifter/lösenord så kontakta Carina på E-postadressen ovan.

GEMENSAMHETSANLÄGGNINGARNA

Vattenverket:

Vattenverket har fungerat klanderfritt under den gångna perioden och senaste vattenprov har uppvisat bra resultat. Byggnaden har dessutom målats om.

Reningsverket:

Reningsverket har även det fungerat helt perfekt, och provtagningarna har i vanlig ordning varit utan anmärkning.

VIKTIG - VIKTIGT - VIKTIGT

Vi har haft problem med stopp i pumpar i avloppsnätet på grund av att fel saker har hamnat i avloppet

Det är naturligtvis förbjudet att spola ner annat än det som passerat magen (förutom toalettpapper förstås!)

Var snälla och respektera detta det kostar onödiga pengar och dessutom arbete.

ÖVRIGT:

Stugbyn -

Under den gångna perioden har det inom stugbyn inte varit några oplanerade arbeten. Flera nya hus är under byggnad. Vatten och avlopp är framdraget till ring ett på Dalälsvägens vänstra sida, räknat från Kringelfjordsvägen.

Elslingorna i stugbyn

Värmekablarna sätts på när risk för frysnings finns. Obs. påkopplingen får endast ske av Göran Edlund och Kjell Gustafsson, ingen obehörig får röra kopplingsskåpen.

Undvik frysnings och frysskador

En av de absolut vanligaste orsakerna till fruset avlopp är läckande (droppande) kranar och wc-stolar. När dropparna eller svagt rinnande vatten når tomma och kalla avloppsrör fryser det till is och "ljusstöp-

ningseffekt" uppstår och hela röret fryser så småningom och du har ett svårtinat avlopp som följd, förutom att du riskerar att få huset översvämmat av vatten.

VÄGAR/SNÖRÖJNING

Sedvanligt vägunderhåll med hyvling och saltning har utförts på de grusbelagda vägarna under sommaren samt att en del så kallade "potthål" efter Kringelfjordsvägen har lagats. Näverbäcksvägen har sladdats nu i höst.

Vi har samma snöröjare som i fjol (PeRo Särna). Om du har synpunkter på snöröjningen och vägar kontaktar du mig, Kurt Pettersson på tel. 070-601 90 24.

Från styrelsen vill vi avslutningsvis rikta ett Stort Tack

till alla goda och frivilliga krafter i **Skid-och Friluftsföreningen**, som med alla sina insatser oförtröttligt fortsätter att sköta väldigt mycket inom vårt område till glädje för oss alla!

KONTAKT

Frågor gällande Kringelfjorden och vår verksamhet...

Dessa kan du ställa till föreningen via "kontakt" på vår hemsida: www.kringelfjordens-stugby.se

När det gäller vägar och snöröjning kontaktar du mej: Kurt Pettersson på tel. 070-601 90 24

Vid akuta ärenden gällande stugbyn, Ring Hans-Ove Fjätvall på telefon 076-838 45 75.

Vi hoppas på en bra vinter och önskar er alla en skön vistelse i Kringelfjorden.

Kurt Pettersson
och styrelsen

Så kunde det se ut innan PeRo kom in i bilden

Foto: H. Forsslund

En lite annorlunda vår vinter – sommar – höst

– har det varit, och den kommande vintern vet vi inte riktigt än hur annorlunda den blir?

Men Kringelfjordare är som invånarna på Kolahalvön, ett segt släkte. Dessutom har vi i Kringelfjorden härlig skid- pulka- snowboard och skoteråkning att glädjas åt!

Vi hoppas att alla kan ta riktigt friska tag i spår och backar i vinter. Håll er på benen och håll avstånd.

Följer vi bara Folkhälsomyndighetens råd får vi nog en härlig sommar också, vad det lider.

ARBETSDAGARNA

20-25 stycken flitiga och glada medlemmar av bägge kön ställde upp och jobbade dessa dagar. Styrelsen bjöd i sedvanlig ordning på sopplunch, och Birgitta Haberman bjöd (också sedvanligt) på fika med hembakt dopp!

Utfört arbete för Skid- & Friluftsföreningen före, under och efter arbetsdagarna:

MASKINHALLEN

Det har jobbats med inredning och byggande av bakhörrar etc.

VATTENVERKET

Har ommålats.

BRASUDDEN

Har slörjits och städats.

ÖVRIGT

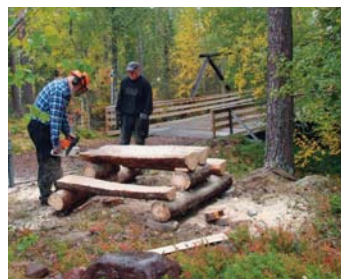
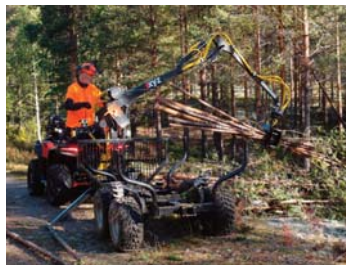
- Ny rastplats vid skidbron har byggts.
- Rishögar efter skidspår och tillfartsvägen är bortkörda.
- Rensning av ris från skid- och vandringsleder (Inte helt färdigställt).
- Planen vid postlådorna har städats
- Göran Edlund har sett över och servat våra pistmaskiner samt övrig spårutrustning, så allt blev klart till vintersäsongen (Hoppas jag inte missat något).

TACK ALLA!

Sådana här dagar stärker samhörigheten i en av Sveriges mysigaste byar!

EXTRA STORT TACK

Till Mats Bergkvist som med sin lilla "skogsmaskin" hann med minst lika mycket som alla vi andra tillsammans.

Bilder: H. Forslund

Skidspår:

Naturligtvis så skall vi försöka hålla igång alla skidspår som vanligt i vinter.

Jan-Ivar vår Norske skidspårspäparerare har inte kunnat åka över till oss från Lillehammer sedan i februari. Detta pga. stängda gränser på grund av Covid-19. - Det ser när detta skrivs lite tufft ut även för de närmaste månaderna!

Göran Edlund lovar att han skall försöka få, i alla fall skidspår i gott skick. Sedan kanske skoterspår inte hinns med. Är du uppe och vill hjälpa till med att i alla fall sladda/packa skoterspår, kontakta då Göran Edlund 070-595 09 14, eller Mats Andersson 070-603 00 18.

Pulka-snowboardbacken

Till jul- & nyårshelgen om vi har tillräckligt med snö skall Göran pista pulkabacken och packa och spåra 2,5 och 5 kilometern. Som vanligt så kräver milspåret lite mer snö och prepareras när snön räcker till.

Nyårsbrasan

Vi planerar en Coronasäker nyårsbrasa. Nyårsbrasan blir naturligtvis inte riktigt som vanligt detta annorlunda år. Vi planerar tända brasan klockan 16.00 på nyårsafton ute på Brasudden som vanligt. Vi måste tyvärr utesluta glögg och korvgrillning.

Kringelfjordsbänken kommer dock att lottas ut, men digitalt. Läs mer nedan.

Kringelfjordsbänken...

blir Jubileumsbänken – en unik bänk - ett minne - ett konstverk...

Ja som alla känner till blev vi ju snuvade på jubileumsfirande såväl som Kul i Påsk i år.

Styrelsen tyckte att jubileet inte skall gå oss helt förbi. Därför så blir Kringelfjordsbänken detta år "JUBILEUMSBÄNKEN".

Bänken kommer i stort sett ha samma fina form och kurbitsdekorationer, men med tillägg: Kringelfjorden 40 år 1980 – 2020.

Vi kommer att lotta ut denna unika bänk plus två andra fina priser.

Hur går lotteriet till i år?

Lotpriset blir 100 kr/lott och pengarna tillfaller oavkortat Kringelfjordens Skid- & Friluftsförening.

1. Öppna Swishappen och skriv in summan för det antal lotter du/familjen köpa
2. Skriv i meddelanderutan din adress i Kringelfjorden (Väg och husnummer)
3. Swisha pengarna på: 070-284 27 26

Videodragning

Dragningen kommer att spelas in och visas på Facebook.

Vinnarna presenteras även på hemsidan på infotavlan vid spårcentralen och hemsidan.

Köpa lotter - även hemifrån

Naturligtvis behöver du inte vara uppe i Kringelfjorden, utan det går naturligtvis att köpa lotter från hemorten.

Kul i Påsk

2020 blev inte så kul, eller snarare blev inte av alls pga. Corona pandemin.

Vi planerar för ett Kul i Påsk 2021, men som alla förstår så vet vi inte hur det kommer att se ut i påsk.

Håll koll på hemsidan, Facebook och anslagstavlan vid spårcentralen.

Vi kommer att uppdatera informationen om både Nyårsbrasan och Kul i Påsk. Om förändringar sker.

En skön- och aktiv vinter önskar Hans Forslund, Kjell Andersson och Kringelfjordens Skid- & Friluftsförening

Skotrar, nytt och begagnat

ATV Snöslungar Motorsåger

Släpvagnar och Båttrailers

ABRIS sårna

www.abris.se Husqvarna

FXR **Klim** **POLARIS** **Brenderup**